

Mažumos Laimėjo Savivaldybių Rinkimuose Lietuvoje

Socialdemokratai, valstiečiai liaudininkai ir katalikai rinkimuose nedalyvavo

KAUNAS, birž. 20. (Chicago Tribune Press Service). — Savivaldybių rinkimuose, laikytose visoj šaly praėjusią savaitę, daugumoj Lietuvos miestų laimėjimų turėjo mažumų grupės.

Iš 24 Kauno aldermanų lietuviai išrinko dvyliką, žydai — septynius, 6 lenkų, vokiečių ir rusų blokas — likusius.

Suvalkuose (tur but — šiauliuose. Red.), antram didžiausiam mieste, žydai išrinko didžiumą.

Prie aukščiau paduotos žinios "Tribune" padėjo antraštė: "Katalikai susilaikė nuo balsavimo; mažumos laimėjo". Tenka pasakyti, kad šiuos rinkimus boikotavo visos trys stambiosios Lietuvos partijos — socialdemokratai, valstiečiai liaudininkai ir katalikai.

Korespondencijoj kalbama, be to, apie Suvalkus, kaip apie antrą didžiausią Lietuvos miestą. Čia, matyti, padaryta klaida. Suvalkai priklauso Lenkijai. Korespondentas veikiausia turėjo omenėj šiaulius.

Laivas "Lancastria" prie Klaipėdos vartų

SLA ekskursijos pasitikimas Klaipėdoje

KLAIPEDA. — "L. K." rašo: Lietuvių Susivienijimo Amerikoje ekskursija šį pirmadienį, birželio 8 d. atvyko į Klaipėdą milžinišku anglų Cunard Linijos laivu "Lancastria". Laivas dėl jo milžiniškumo prie kranto negalėjo priplaukti ir keleviai mažesniais uosto laivais buvo perkelti į krantą. Iš viso parvyko 128 keleviai. Juos laive sutiko šaulių vadovybė, o Viktorijos viešbutyje amerikiečiams buvo surengtos mažos vaišės.

Šaulių rinktinės vadas Brulaitis ir rinktinės pirmininkas Vanagaitis sveikindami parvykusius svečius, davė ir reikalingus patarimus. Be to agronomas Kubilius priminė norintiems Lietuvoje pasilikti, eiti prie naujoviškai tvarkomo ūkio Lietuvoje.

Amerikos jaunimas kalba

Ekskursijos vadas Januškevičius sveikindamas klaipėdiškius pažymį, kad jis pirmą sykį savo gyvenime kelia koją į savo tėvų žemę, apie kurią yra daug girdėjęs. Malonu jam matyti Klaipėdos uostas ir kraštas, kurs nors ir lietuviškas buvo, bet ne Lietuvai priklausė. Jis velija, kad ir Lietuvos sostinė Vilnius veikia prie nepriklausomos Lietuvos prisiųgtų. Tada kalbėtojas pabrėžė, kad Lietuvoje yra susidariusi klaidinga mintis apie Amerikos lietuvių jaunimą. Amerikos lietuvių jaunimas nėra taip linkęs suamerikonėti, kaip daugelis kad mislija. Berods, gyvenimo aplinkybės jį verčia ištautėti, bet dedant pastangas, galima nuo ištautėjimo sulaukyti. Šitas pastangas deda stipriausioji Amerikos lietuvių organizacija, Lietuvių Susivienijimas ir savo uždavinius pasiekė.

Parvykusių svečių vardu Dr. Margeris dėkojo už širdingą priėmimą, kurs net sužadino parkelivusius.

Šios ekskursijos dauguma grįžta atgal į Ameriką, bet kaikiurie yra numatę pasilikti Lietuvoje.

Pirmą syk Klaipėdoje

Ši ekskursija dar ir iš kito atžvilgio labai svarbi, bent — į Klaipėdos uostą pirmą kar-

tą atplaukė milžiniškas Cunard Linijos laivas "Lancastria", tos pačios linijos, kuri ligi vėliausio laiko laikė greičio rekordą ir kurį vėl nori greit paimti: Pirmasis mėginimas davė gerus rezultatus. Laivas išplaukė iš Bostono gegužės 28 d. ir po 10 dienų kelionės, su ilgesniais sustojimais Anglijoje, pasiekė Klaipėdą. Iš Klaipėdos laivas plaukia į Suomiją (Finlandiją) taip jau su ekskursija. Viena tenka apgailėti, kad Klaipėdos muitinės atstovs kažin kodėl neleido laikraštiniams apžiūrėti pirmą sykį įplaukusio laivo. Jei leido šaulių ir visuomeninių organizacijų atstovus, tai juo labiau neturėtų trukdyti laikraštiniams.

Suokalbįs atstatyti Vengrijos monarchiją

Suokalbyje dalyvavo papa Pius XI ir Mussolini

BERLINAS, birž. 22. — Buvusioji Austrijos Vengrijos imperatorienė Zita von Habsburg paskutiniuos laikais ėmėsi energingų žingsnių pasodinti savo sunų Otto į Vengrijos sostą. Religija, romansas ir didelės pinigų sumos lošė svarbią rolę tame suokalbyje, į kurį, pasirodo, įveiktas papos Vatikanas, Italijos Mussolini ir kaikiurių kitų šalių monarchistai.

Zita ir jos draugai vedė ilgą derybą su Mussolini, kurs Zitai leido įvažiuoti Italijon. Čia ji pradėjo lankytis Romoj ir slapta tartis su papos kardinolais ir su pačiu Mussolini. Zitai vaikai tapo suvesti su Italijos karaliaus vaikais. Buvusioji sutarta, kad Italijos karalius išleis savo 17 metų dukterį Mariją už Zitos sunaus Otto, kurs po to turės būti pasodintas į Austrijos Vengrijos sostą.

Mussolini pastangos atstatyti monarchiją kol kas išeina jo paties nenaudai. Jo pastangomis tapo apvesdinti Italijos karalaitė Giovanna su Bulgarijos karaliu Borisu, bet Bulgarija po to pradėjo Italijai atšalti.

LONDONAS, birž. 22. — Laikina sutartis su inžinerijos pramonės darbininkais, kurių skaičius siekia 1,000,000 padaryta užvakar po ilgesnių derybų tarpe darbininkų ir darbdavių atstovų.

[Acme-P. & A. Photo]

Avelės Michigan avenue, ties dailės institutu, Chicagoj. Jos vartyta Michigan gatve skerdyklų parodoj, kuri buvo surengta tikslu paskatinti chicagiečius daugiau "steikų" pirkti.

Skolų mokėjimas Amerikai atidedama metams

Suv. Valstijų vyriausybė sutinka laukti skolų mokėjimo vienus metus, jei ir kitos valstybės sutiks laukti.

WASHINGTONAS, birž. 20. — Kad pagelbėti Vokietijai išbristi iš ekonominio krizio, Suv. Valst. vyriausybė pareiškė, jogei ji nereikalaus iš Europos valstybių mokėjimo jai skolų per vienus metus, jeigu ir kitos šalys nereikalaus per tą patį laiką iš Vokietijos mokėti joms karo skolų, reparacijų etc. Dalis prez. Hooverio pareiškimo tuo reikalu skamba taip:

Amerikos vyriausybė siūlo atidėti vieniems metams visus mokėjimus tarpvalstybinių skolų, reparacijų ir pagalbų paskolų, — taip pamatinių sumų, kaip nuosimėjų, — žinoma, neapimant valdžių privatumų privačiams asmenims arba grupėms.

Priklausydama nuo kongreso užtvirtinimo, Amerikos vyriausybė nereikalaus mokėjimų Amerikai, kurie turi būti mokami fiskaliais metais, pradedančiais ateinančio liepos mėnesio 1 dieną, bet ta sąlyga, kad ir kitos svarbios kreditorių valstybės atsisakys reikalauti vieniems metams panašių mokėjimų.

Trys bankininkai rasti kalti

NEW YORKAS, birž. 22. — Bernard K. Marcus, buvęs Suv. Valst. Banko prez., Saul Singer, pildantis to banko viceprez., ir Herbert Singer, jo sunus, rasta kalti suktybe byloje, lietusioj subankrotavimą \$8,000,000 banko, kuriame jie vadovavo.

Visi trys padėti kalėjiman. Nuosprendis jų byloj bus išneštas rytoj. Jiems grėsia baismė kalėti iki 7 metų ir piniginės baudos sumokėti po \$1,000.

Egipto parlamentas atidarytas

CAIRO, Egiptas, birž. 22. — Praėjusį šeštadienį atidaryta Egipto parlamentas. Egipto karalius ir jo vyriausybė laike atidarymo buvo dabojami stiprios apsaugos. Dalykas toks, kad įtakingiausia šalies partija — nacionalistai — boikotavo rinkimus dėl represijų, ir, abelnai, šalis nepatenkinta parlamento rinkimais.

Latvijos Dainų Šventė

17,000 choras dalyvauja Dainų šventės iškilmėse

RIGA, Latvija, birž. 22. — Šventadieniškai apsirengę, su tautiškais kostiumais, su gintarų karoliais, brastelėmis ir kitokiais ornamentais, 12,000 latvių mergaičių ir 5,000 jaunų vyrų, narių 300 chorų, susirinkusių iš visos Latvijos šeštadienio vakarą pradėjo Dainų šventę prieš 40,000 susirinkusių publikos.

Latvija, anot prezidento Kvešis, dar prieš 100 metų sujungė savo laisvės dvasią su daina. Prezidentas pasakė, kad ačiu dañnai latviai pasiekė laisvės, ir kaip ažuolas, kurį senovės latviai garbindavo, jaunoji Latvija auga į galingą ateitį. Šios gintarų šalies mergaitės, kalbėjo prezidentas, yra to ažuolo lapai ir jaunikačiai yra jo gilės, o laisvė yra toji derlinga dirva, iš kurios augs tautinė kultura. Virš 200 latvių Amerikiečių atvažiavo dalyvauti toje dainų šventėje.

Moratoriumas palengvins našta Vokietijai \$425,000,000 ateinančiais metais

WASHINGTONAS, birž. 22. — Apskaičiuojama, kad prez. Hooverio paskelbtas moratoriumas karo skoloms ir reparacijoms mokėti vieniems metams palengvins Vokietijos skolų našta ateinančiais metais viso \$425,000,000. Dėlai to moratoriumo Susienytos Valstijos negaus iš Europos valstybių skolų suma \$245,000,000.

Papa išvadino fašistų valdžia nepakenčiamą

Skundžiasi kad Mussolini jį persekioja

ROMA, birželio 22. — Savaitės pabaigos įvyktiai rodo, kad kova tarp papos Pius XI, katalikų vyriausio pontifekso ir Mussolini, fašistų boso, bus kovojama ligi paskutinės.

Papa išėjo savo pajėgų priešakin šaukdamas Mussolini asmeniniai persiimti. Jis pasakė kalbą, kuri, kaip diplomatai sako, atsuks ilgiems mėnesiams atgal ginčų tarp bažnyčios ir valstybės laikrodį.

Kalbėdamas į 700 tikybos propagandistų, papa pareiškė, kad jokio susitarimo nenusimato ir kad jis ir Mussolini stovi prieš vienas kitą su kardais rankose.

Kard. Mundelein ir propaganda

Papa pasakė, kad bažnyčia esanti persekiojama Italijoje, kaip Meksikoje ir Rusijoje, kad 9,000 organizacijų, Mussolinio fašistų padarų, esą įgaliotos jį persekioti; vyskupai iš visos Italijos jam pranešė, kad nerimas krašte vistęs "nepakenčiama priežiūra, prikliu špionazų, slaptais raportais ir nuolatiniais grasinimais."

Audiencia, į kurią papa kalbėjo buvo mokiniai naujai įsteigtos Propagandos kolegijos, kurios įsteigime ir Chicagos kardinolas Mundelein veikliai dalyvavo.

"Mes neiname prie susitarimo. Iš tikrųjų, nėra galima net pradėti kalbėti apie susitarimą", pareiškė papa.

Biržos brangmenų kainos pašoko

NEW YARKAS, birž. 20. — Prez. Hooverio pareiškimas, kad Suv. Valstijos sutinka vienu metų moratoriumui karo skolų ir reparacijų, iššaukė sujudimą biržoj. Kainos daugelio biržos brangmenų, taip Amerikos, kaip Europos, žymiai pakilo.

Lietuvos Naujienos

Medus ir saldainiai su nuodais

Gegužės 12 d. Marijampolės apygardos teismas šakiuose nubaudė Oserį Mozesną, 87 m. amž., 25 lt. pinigines baudos arba 3 parom arešto, kad savo krautuvę laikė parduoti medų, nudažytą kenksmingais sveikatai dažais.

Tą pat dieną Marijampolės apyg. teismas nubaudė Rozengardą Motelį, 59 m. am., už pardavinėjimą saldinių, nudažytų anglies dažais, — 200 lt. pinigės baudos arba 10 parų arešto.

Vyras kirtu, žmona skiedras rinko

Šakių, apskr., Jankų v., Valių km. gyv. Stasys Juodviršis pranešė girininkui šipailai, kad eigulyš Mažeika Antanas su Visgirda Pijum nakties metu parsivežė iš miško pušį. Be to, Dainelis Juozas, paskundė jį šakių miškų urėdai, kad Mažeika kirtu kitą pušį, o žmona skiedras rinko. Mažeikos prižiurimoj eiguvoj buvo padaryta revizija, kurios metu atrasta 128 kelmiai, savotiškai nukirstų medžių 120,96 lt. sumai.

Antanas Mažeika, 46 m. am., buvo paliuosuotas iš tarnybos, o gegužės 18 d. Marijampolės apygardos teismas jį nubaudė 25 litais pinigais arba 3 paroms arešto. Be to, iš jo priteisė Miškų d-tui pajamų 389 litus 50 centų be vieno cento.

Plungės burmistras pas Vid. Reik. ministerį

Plungės burmistras užvakar lankėsi pas vidaus reikalų ministerį ir prašė Plungės miestui atsistatydinti paskolas.

Ministeris plungiečiams paskolas pažadėjęs suteikti, bet kiekvienas turįs paduoti prašymą skyrium.

Pradžios mokyklų statyba

Miesto riboms išaugus, tenka susirupinti bustais priemiesčių pradžios mokykloms, nes buvusįjų apskrities savivaldybės mokyklų tuose rajonuose neužtenka, o be to kai kurios mokyklų turi labai menkus butus.

Birželio mėnesį naujai prijungtuose prie miesto rajonuose bus daroma mokslo amžiaus vaikų registracija, bet jau dabar paaiškėjo, kad Aleksote ir Vilijampolėj teks statyti naujas mokyklas, nes ten negalima rasti tinkamų mokykloms namų. Numatoma Aleksote statyti šešių komplektų, o Vilijampolėj — keturių komplektų pradžios mokyklas. Norima tuoj pradėti darbą, kad iki rudens šių mokyklų mediniai namai jau būtų pastatyti.

Išrinkta Venezuelos prezidentas

CARACAS, Venezuela, birž. 20. — Čia tapo išrinktas šalies prezidentu gen. Juan Vicente Gomez. Jis išrinkta po to, kai rezignavo, nebaigęs tarnybos, prez. Juan Bautista Perez.

Lietuvon

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai, Pigiai ir Saugiai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandai,
šventadieniais nuo 9 iki 1 valandai.

VACL. BIRŽIŠKA.

Lietuvių Knygos Augimo Etapai

(Tęsinys)

Tačiau rankraštines katalikiškos knygos Lietuvoje ir bendrai ne ilgai viešpatavo. Nors nuo spaudos išradimo pradžios praejo veiki šimtmetis, kol ir Lietuvoje pradėta spausdinti knygas, o katalikiškas net praėjus pusantro amžiaus, bet spausdintos knygos Lietuvoje atsirado greičiausia XV amž. 50–60-ais metais. Jos buvo daug pigesnės už rankraštines, daug lengviau gaunamos, o pradžioje ir išorai ne blogiau už rankraštines atliktos. Spausdintos knygos labai greit pakeitė rankraštines bažnytinės knygas katalikų bažnyčiose. Glaudus ryšiai tarp Lietuvos ir Vakarų Europos, keliai cinantieji per Vakarų Europą, davė galimam Vakarų Europos knygai susirasti Lietuvoje plačią rinką ne tik bažnyčioms aprūpinti, bet ir šiaip skaityti ir vartoti. XV amž. pabaigoje, XVI amž. pradžioje Lietuvoje jau randame pirmąsias bibliotekas. Pirmieji knygas renka didieji kunigaikščiai — Zigmantas Senasis — jų pėdomis eina besistengia nuo jų neatšilikti stambesnieji didikai. Tų rinkinių žymi dalis buvo vėliau išdovanota, išdalinta bažnyčioms, vienuolynams, mokykloms ir tuo būdu jos pasklydė po visą kraštą. Jei dabartinio laiku visoj Lietuvos teritorijoje vadinamų inkunabulų (XV amž. spaudinių) vos apie porą šimtų priskaitoma, (didžiausias jų rinkinys yra Kretingos bernardinų vienuolyno bibliotekoje įsteigto XVII amž. pradžioje), tai vis dėlto bent XV—XVI amž. jų būti turėjo daug daugiau: kaip rodo, kaip XVIII amž. pabaigoje Lietuvos užkariavimo paseka, jos buvo iš Lietuvos gabenamos į visas šalis, ir dabartinio laiku inkunabulų su pažymėjimais, kad jie kilę iš Lietuvos bibliotekų, susekami visuose didesniuose pasaulio inkunabulų rinkiniuose. Deja, bendrosios inkunabulų bibliografijos, neišskiriant ir naušios dabar leidžiamos Berlyne ir tarptautinio instituto redaguojamos, nurodydamos, kur koks inkunabulas yra, nenurodo iš kur jis ir dabartinės bibliotekas pateko, nors tai būtų lengva nustatyti iš knygos esamų užrašų. Toks jų nežymėjimas neleidžia mums kalbėti apie platumą susidomėjimo knygomis Lietuvos teritorijoje XV—XVI amž., neleidžia mums kalbėti apie jų prasiplatinimą ir iš to nustatyti tikrąjį Lietuvos kultūros vaizdą.

II.

Nors jau XV amž. pabaigoje Lenkijoje, Krokuvoje, pradėta spausdinti knygas specialiai pravoslaviskai Lietuvos daliai skirtas, tačiau pradžioje lenkų spauda didesnę Lietuvai įtakos neturėjo. Lietuvon spauda atėjo kitu keliu. Pranas Skoryna, gudas iš Polocko, 1517—1519 m. spausdino čekijoje, Pragoje, gudiškąjį psalmyną ir bibliją, o keletai metų praėjus atvažiavo su spausdinimo medžiaga Vilniun, ir čia, Babičo namuose įtaisė spaustuve, kuri 1525 m. išleido dvi knygas — Apostol ir Malają podorožnąją knygą. Tuo būdu 1525 metus tenka skaityti Lietuvos spaudos pradžią, tiesa nepastovią pradžią, nes bent Vilniuje po 1525 m. spauda sustoja ištisius penkiasdešimčiai metų. Pats Skoryna, matyti, greitai išsikėlė Polockan, savo tėviškėn, bet spaustuves su savim nepasiėmė, nes jokių iš to laiko Polocko spausdinių nežinome.

Spėjama, kad jo spaustuve pasiliko Vilniuje, bet ji neveikė, ir tik 1575 m. atgijo parėjus naujon Mamoničių spaustuven. Kai kurių rašytojų žinios apie atskirus raštus, išspausdintus Vilniuje 1525—1575 m. laikotarpyje, yra kilusios ar dėl neteisingo išskaitymo knygų antraščių ar sąmoningai buvo sufabrikuotos, kaip taip padarė pavyzdžiui Narbutas. Tačiau kilęs tuo laiku Lietuvoje smarkus politinis ir tikybinis sąjūdis, kova tarp katalikų, pravoslavų ir įvairių protestantų atskali, reikalaute reikalavo spausdintos knygos. Dėl jų gabenta iš kitur, iš Lenkijos, bet ir jos negalėjo greitai atsilipti visiems Lietuvoje kylančioms klausimams. Tuo tarpu augantis Lenkijoje spaudos darbas ir platus jo išsiplėtimas kaimyninėje Vokietijoje pagamino cėlę keliaujančių spaustuvininkų; kitur spaustuves negalėjo duoti darbo visiems pramokusiems spaudos meno ir atliekami spaustuvininkai pradėjo ieškoti darbo Lietuvoje. Labiau įsivėlė į Lietuvos vidaus kovas didikai sušinka juos išskėstomis rankomis, duoda jiems savo dvaruose prieglaudą ir lėšas spaustuvioms įtaisyti; tuo būdu, gal ir visai nežinodami apie Skorynos paderytą Vilniuje pradžią, jie plečia toliau Lietuvos spaudą. Ji atgijo ir vėl stiprėjo ne centre, bet provincijoje, ir tik į pabaigą XVI amž., del tikybinių persekiojimų pasunkėjus provincijos spaudinimo darbui, ji koncentruojasi Vilniuje. Apie 1560 metus įsikuria spaustuvis Nesviziuje pas Radvilą, 1657 m. Zabludove pas Grigą Katkevičių, kur dirba pabėgęs iš Maskvos pirmieji Rusijos spaustuvininkai Mstislavie ir Jonas Federovas, Ostroge pas Kastantą Ostrogiškį, Lietuvos Brastoj pas Mikalojų Radvilą, Pinčove, Loske, Lubėje. Spauustuvininkai čia įvairūs, įvairių tautybių ir tikybų: Danielius iš Lencicos, Jonas Kartanas, Jonas Kiška, Kmita, Vojevodka ir kiti; vietoje ilgai nesėdė, vis ieško naujų vietų, išlėto traukia į didesnius centrus. Taigi ir jų vedamos spaustuvių dirba su pertraukomis, bet vis dėlto sugeba duoti tokios vertės spausdinius kaip Ostrogo ar Lietuvos Brastos biblijos.

Kiek pasunkėjus aplinkyboms veikti provincijos pravoslavų ir protestantų ir kitų nekatalikų spaustuvioms, jos susisipietė į Vilnių, kur gauna galimumo kai kurį laiką nevaržomai dirbti.

Pirmoji 1575 m. įsikurė Mamoničių spaustuve, kuri, kaip manoma, paveldėjo ir dalį Skorynos spaustuves medžiagos. Mamoničių spaustuve, veikusi apie keletą dešimčių metų atgaivino Vilniuje spausdinamą knygą ir kartu su kitomis spaustuviomis išjudino tą kultūrinį sąjūdį, kuris ištisiam amžiui paverė Vilnių kultūros centru ne tik visoms Lietuvos dalims, bet ir kitiems kraštams, ypatingai Lenkijai, O Rusija, kur spauda iki Petro Didžiojo laikų vos tekėstėjo, ilgus metus traukė iš Vilniaus knygas, kad ir gudiškai rašytas, bet Rusijoje „lietuviškoms“ vadintoms Mamoničių spaustuvių daugiausia spausdintoms gudiškoms knygas, bet pasitaikydavo ir lenkiškų. Iš čia išėjo ir teisingai išgarsintą trečią Lietuvos statutas 1588 m. ir pirmas jo lenkiškas leidimas 1619 metų.

Veik vienu laiku su Mamoničių spaustuve, 1576 m. Vilniuje steigiamas ir pirmoji katalikų spaustuve, Mikalojaus Radvilos Rudojo sunui, Mi-

kalojaui Kristupui Naglaiciui priėjus katalikų, jis parsiėmė ir Vilnių tėvo kalvinistų spaustuve į Lietuvos Brastos, ir čia pradėjo spausdinti katalikiškus raštus. 1586 m. Radvila dovanojo savo spaustuve Vilniaus Jėzuitų Akademijai, kuri tęsė tos spaustuvių darbą iki savo kasacijos. 1773—1794 m. spaustuve veikė jau prie aukštosios mokyklos ir formaliai buvo laikoma katalikiškos mokyklos, po 1794 m. vėl gauna akademijos spaustuves vardą; nuo 1803 m. dauginama universitetinė spaustuve; 1805 m. ją išnuomoja Juozas Zavadskis. Nors po 1826 m. sutartis su Zavadskiu nebuvo atnaujinta, bet savarankiškai ji toliau neveikė ir akademijos spaustuves tradicijų paveldėtoju liko Zavadskio spaustuve. Ši firma veikė iki mūsų laikų. Nors technikos atžvilgiu jėzuitų spaustuve nevisada stovėjo tinkamoje aukštumoje, tačiau gyvuodama virš trijų šimtų metų, ji savimeilę virto svarbiausiu Lietuvos varstovu, iš kur išeidavo ir kraštą tūkstančiai knygų, ir kuri nukonkuruodavo visas kitas spaustuves. Be kito tam daug padėjo ir įvairios valstybinės valdžios spaustuvių suteiktos privilegijos spausdinti labiausiai reikalaujamas knygas: Lietuvos statutą, Seimų konstitucijas, kalendorius ir tt. Daugumas Didžiojo Lietuvos spausdinamų lietuviškų knygų irgi iš akademijos spaustuves išėjo.

Provincijos spaustuvininkas Danielius iš Lencicos, atkeliavęs į Vilnių, apie 1580—1600 m. laiko čia kalvinų spaustuve, kuri tačiau didesniu pasisekimo neturėjo; provinciniai Kartanai spausdina Vilniuje 1580—1620 m. Be jų tuo pačiu laiku veikia trumpalaikės spaustuves — kalvinų bažnyčios, Malkero Petkevičiaus, Sultzerio, Jokubo Morkuno, Petro Blasto Kmitos ir kitų, kurių vardai katalikų žymini tik vienoj kitoj knygoj, del ko ir kyla abejonių, ar jie buvo savarankiški spaustuvininkai, ar tik dirbdami kitose spaustuvių savo pavarde knygos dėjo.

XVI amž. įkuriamas ir pravoslavų spaustuve, pradžioje pavadinta šv. Trejybės, vėliau šv. Dvasios Broliųjų vardu; ji veikė daugiau kaip pusantro šimto metų, nežiurint katalikiškos reakcijos ir pastangų ją likviduoti — remiamą organizuotoms visuomenės šioms spaustuvių lengviau už privačias spaustuves galėjo atremti įvairius puolimus ir apsiginti nuo persekiojimų.

Tuo būdu XVI amž. pabaigoje Vilnius virsta spaustuvių centru, juo labiau kad daugumas provincijos spaustuvių tuo laiku turėjo likviduotis. Tačiau XVII ar XVIII amž. vėl randame keletą naujų provincijos spaustuvių, pradžioje Ivjeje, Mohileve, Kuteinoy ties Orša, Kijeve, Počajeve, Supraslėje, Polocke, Slucke, o vėliau dar Černigove, Gardine, bet visos jos veikia silpnai, kartais per ištisus metus neišleidžia nei vienos knygos; jų atsiradimas neretai buvo iš šauktas grynai atsitiktinių reikišinių ir jos negalėjo konkuruoti su vilniškėmis spaustuviomis. Kiek nuošaliau jų stovi 1652—1653 m. Jonušo Radvilos Kėdainiuose įsteigta spaustuve, kuriai vadovavo spaustuvininkas Retas, persikėlęs iš Dansko. Ši spaustuve mums yra ytin įdomi, kaip pirmoji spaustuve įkurta specialiai lietuviškoms knygoms spausdinti. Tačiau ir ji, matyti, gaisro sunaikinta, gyvavo tiklatai vienerius — dvejus metus, vos keletą knygelių išspausdinusi.

XVI amž. pabaigą, tiek reikšminga spaustuvių darbui plėtimuis Vilniuje, kartu buvo pasikūnuojančių bandymų kurti privates spaustuves. XVII ar XVIII amž. jų jau nėra. Nau-

jai dabar atsiradusios spaustuves steigiamos ne atskirų asmenų pastangomis, bet visuomenės, kiekvienas visuomenės ordinas, kad ir nesitiekdamas jėzuitų nukonkuruoti, vis dėlto savo specialiam darbui plėsti stengiasi turėti savo spaustuve, juo labiau, kad tik jos įsteigimas reikalauja kiek didesnių lėšų, o vėliau buvo nesunku ją vesti, turint nemokamą patalpą pačiam vienuolynui. Tuo laiku lokios rusijos spaustuvių išskyrė nemažą, iš jų ilgiausiai, daugiau kaip dvejus šimtus metų, veikė unijotų bazilijonų spaustuve, kuri likvidavo jau rusai XIX a. naikinami unija. Apie 1670 m. įkurta pranciškonų spaustuve gyvavo visą šimtmetį.

Žinomas istorikas Motiejus Dagilis — Dogielis, pijaoras, 1754 m. organizavo geriausią tuo laiku Lietuvoje pijorų spaustuve, iš kurios išėjo paminklinis Lietuvos spaustuvių darbas — Codex diplomaticus. XVIII amž. pabaigoje Vilniaus viskupija įsteigė diecezinę spaustuve, užleista vėliau misionariams, kuri kad ir 1842 m. rusų valdžios uždaryta, vis dėlto dar ištisus metus nelegaliai spausdino. Jėzuitus panaikinus ir kartu žlugus visoms jų spaustuvių privilegijoms, šios vienuolynų spaustuves savavaliai perima iš jos spausdinimo daugelio asketinio turinio lietuviškų ir lenkiškų knygelių, kurios joms duodavo didelį pelną; XIX amž. jas ir šioj srityje nukonkuruoja privačios spaustuves. Vilniaus universitetą išaukštas intelektualis judėjimas, Lietuvoje kartu išaukštas tiek dėl susidomėjimo knygomis, kad jų spausdinimas virsta pelningu darbu, o ir Zavadskio pavyzdys rodė, kad sugebama tinkamoje aukštumoje spaustuve pastatyti ir komerciniais pagrindais ją vesti, apsimoka ir to darbo imtis. Ir vėl, kaip ir XVI amž. pabaigoje, steigiasi čia privačių spaustuvių, kurios varo savo darbą iki 1863 metų sukilimo, kada buvo likviduotos visos spaustuves, spausdinančios lietuviškas ar lenkiškas knygas. Čia minėtinos Antano Marcinovskio 1817 m. įsteigta, Teofilio Glucksbergo, Kaliksto Danilavičiaus, žinomo Lietuvos praeities tyrinėtojo Adomo Kirkoro ir kitų spaustuves. Charakteringa, kad ir žydų spaustuves, kurios nuo XVIII amž. pabaigos pradėjusios žydų knygas spausdinti, paverė Vilnių centru, tiekiančiu žydų tikybinės knygas bemaž visai Europai, irgi yra pagausamos bendro sąjūdžio ir greta žydų knygų pradeda spausdinti ir nežydiškas knygas ir ne tik

pelninga makulatura, bet ir nepelningas rimtesnės knygas. Tarp jų pasizymi Maneso ir Zimelio, B. Neumano, vėliau Blumavičiaus, Dvorčiaus, Solco, Romo spaustuves. Lietuvių knygoms daugiausia iš jų užsitarnavo Neumano spaustuve.

III.

Lietuviškai knygai atsirasti Didžiojoje Lietuvoje veikė XVI amž. pabaigoje spaustuvių darbas išsiplėtimas Vilniuje. Šiaip iki tam laikui jei ir būtų noro jas Lietuvoje spausdinti, nebūtų kur, jei bent provincijos spaustuvių už lietuviškos Lietuvos ribų. Juk nereikia užmiršti, kad kiek nebūtų gilaus visuomeninio reikalo knygas rašyti, kiek nestiprėtų lietuvių sąmoningas judėjimas Lietuvoje, vis dėlto sprendžiamą vaidmenį knygas spausdinant turėjo, o iš dalies ir turi, spaustuvių ir leidėjų, o nesėdintys amžiams vienos tik spaustuvių, kurios kartu buvo ir leidėjų. Be jų sutikimo, be jų susidomėjimo knygos platinimu, visi patriotiškai nusiję rašytojai norai geriausiu atžvilgiu išauktų tik neišspausdintus rankraščius. Nors tokiu XVI amž. lietuviškų — katalikiškų rankraščių ir nežinom, tačiau jie galėjo būti, bet dingę. Tam įrodyti pakanka prisiminti, kad ir Vilniaus universiteto XIX amž. laikotarpį, kuris kaip dabar aiškėja, davė daug daugiau rankraščiųose pasilikusių lietuviškų knygų, negu spausdintų. To laikotarpio žinomų lietuviškų rankraš-

čių skaičius nuolat didėja. Bet ir XVI amž. jau padaryta atitinkama pradžia, suradus Kaune lietuvišką nespausdintą popiežiaus Grigo XIII bulės vertimą.

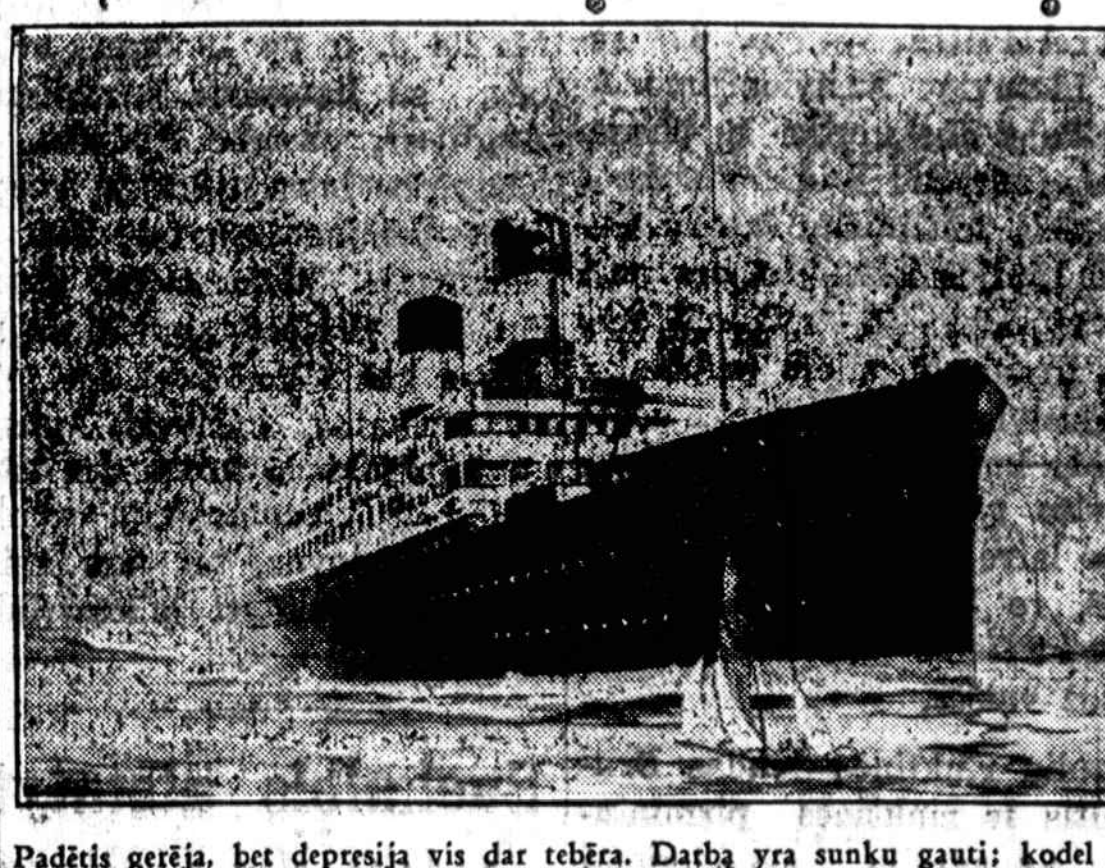
Spaustuvių nesusedimėjimas lietuviškais spausdiniais galėtų paveikti ar valdžios ar privatinų asmenų mecenavimas. Apie valdžios veikimą ta kryptimi Lietuvoje XVI—XVIII amžiuje ir kalbėti netenka, nes ir vėlesniais amžiais, kada ir visų valdžios organai ir aukštesnioji bajoriškoji visuomenė priėmė lenkų kultūrą, nežinome nei vieno fakto, kad toji valdžia savo lėšomis spausdintų nors vieną lenkišką knygą. Ne tokia buvo jos organizacija, ne taip ji suprastavo savo uždavinius, kad imtų tokio darbo, o ką bekalbėti apie lietuviškos spaudos rėmimą, jei lietuviškoji kalba sąmoningai valstybiniam gyvenime buvo paneigiama.

(Bus daugiau)

why pay more?
KC BAKING POWDER
SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS
25 ounces for 25¢
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

BILE DRESE 59¢
VYRU SIUTAI ISVALOMI
DYKAI pasiekimas ir pristatymas
Mes valome viską nuo pirštinių iki drėpsų. Atsineškite į apg. su savim.
EXCELLO CLEANERS
14 W. Washington St. Dear. 0087
Browning Bldg.—Suite 612

NEATBUTINAI PAMATYK
CHRYSLER
SURASIT, KAD JIS YRA VIENAS GERIAUSIŲ KARŲ KĄ SIANDI
UŽ PINIGŲ GALITE NUPIRKTI. LENGYOS ISLYGOS.
Kiras Motor Sales, Inc.
3207-09 So. Halsted St. Tel. Calumet 4589

KIEKVIENAS ŽINO, KAD PATOGIAUSIAS IR
TIESIAUSIAS KELIAS Į LIETUVĄ YRA
per KLAIPĖDA

Padėtis gerėja, bet depresija vis dar tebėra. Darbą yra sunku gauti; kodel nevairuoti į Lietuvą dabar? Keliaukite patogiai ir išvengkite susigrūdimų. Jūs važiuosite kartu su daugeliu savo viengėnių.

Didžiausia Ekskursija i KLAIPĖDĄ
PER KOPENHAGENĄ
Liepos - July 3 d.
Laiyu Frederik VIII
Važiuojanti su šia Ekskursija turės smagiausią kelionę
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
LIETUVOS PAŠTŲ VALDYBOS KONTRAGENTO PASTUI VEŽIOTI
130 North La Salle Street, CHICAGO, ILL.
248 Washington St., Boston, Mass.— 27 Whitehall St., New York, N. Y.

NAUJOS KNYGOS
Gaunamos "Vienybės" Knygyne
VIREJE. Išleista 1926 metais. Apsausta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairius valgius.
MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėliams ir pamokymais, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikoms vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 785 puslapių knygoje telpa devyniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surasta vis Lietuvos kaimai, vienkiemiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ūkininkų, kaip toll geležinkelio stotis ir arčiau esančios pastas.
KAUNO ALBUMAS50
Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.
VINCO KREVES RASTAI. Septyniuose tomuose \$7.00
LIETUVIŲ KALBOS RASYBA50
Rasybos vadovėlis su rasybos žodynėliu. Išleista 1926 metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS55
Namų darbų, naminių saskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.
VIENYBĖ
193 Grand Street Brooklyn, N. N.

FREE
Mes mielai prisisiame jums visiškai dykai gražų rotogravūros paveikslą, be reikų (didumo 12x17 1/2)
LAIVO EUROPA
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St. Chicago.
Plačiau žiūrėti, mes, free of charge, picture of the S. S. EUROPA.
Name _____
Address _____
City _____

Lietuvių Radio PROGRAMAI
NEDELIONIS WCFL
nuo 1 iki 2 val. po pietų
KETVERGAIŠ WHFC
nuo 7 iki 8 val. vakarų.

Rankinė Voktrola vertės \$35.00 tikrai \$9.50
Grazus REKORDAI PO 75c
No.
16211—"Balandžio dienelė" dain.
Pauras
ir Petras Mylėjo Katrinė Pauras
16210—"Cit Bobulė" Polka
ir "Oi Pranci Negalin".
16209—"Lindvinavo polka, instrum.
ir "Paukščių polka" instr.
16212—"Pupų Senis" dain. J. Butėnas
ir "Augo Miske Baravykas" Butėnas.
16213—"Duk ranka", polka Mahanajaus orkestra.
ir "Jieskau Taves" polka, Mahanajaus orkestra.
16214—"Sudiev, Panaitelė" dain.
S. Pauras
ir "Marsalė" S. Pauras.
16205—"Subatos Vakarėli" ir "Oi Mergelė".
A. Vanagaitis ir J. Olšauskas
16207—"Worcesterio Džekis" polka
ir "Chadler Jukes" polka.
J. Dierelis ir jo orkestra.
16208—"Patarimai Ūkininkams" monologas. J. Petrasauskas.
ir "Atvartų Polka" J. Petrasauskas. Armonika, dainuoja V. Dineika.
16206—"Stoviu prieš tave" ir "Oi Mergelė".
Lietuvių Mahanajaus ork.
Stučiame i kitus miestus.
J. F. Budrik,
Inc.
3417-21 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wis.

S. L. A. Dešimto Apskričio suvažiavimas įvyks 28 d. birželio, 9 val. ryto, Stasio Mokauskas parke, Four Mile Road ir Root River.

Tą pačią dieną S. L. A. 100 kuopa renkia ten pat pikniką. Bus visokių žaidimų. — Racine ir Kenosha S. L. A. jaunuoliai loš "beis bol".

Nepamirškite atvažiuoti. Tai yra puiki vieta, prie vandens. Svetainė del šokių nauja. Taip-pat rengia šokius kiekvieną šeštadienio ir sekmadienio vakarais. Yra puiki vieta del mažų parengimų, ar vestuvių. Tik nepamirškite atvažiuoti ir pamatysit kaip bus birželio 28. — J. F. K.

Detroit, Mich.

Birželio mėnesio įvykiai

Birželio 1, 2, 3 dienomis Ford Motor Company iš River Rouge dirbtuvės paleido į bedarbių eiles apie 30,000 darbininkų. Likusieji darbininkai turi vis tiek smarkiai dirbti ir didžiuma jų gauna dirbti tik

"Savas Pas Sava"
— sako biznieri

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodame rakandus ir radies pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Formylių ir pianų muvieri vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

Telef. Republic 6396

D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statu namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kai nos prieinamiausias.
2452 WEST 69th STREET

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam, mainom ir renduojam namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE, SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilus
806 W. 31 St. Victory 1696

M. NARVYD, KEPEKLA
Kepam Ruginė ir Baltą Duoną ir Gardžius Kėkus
2424 West 69th St.
6558 So. Western Ave.

LIETUVISKOS IR RUSISKOS PIRTYS IR VANOS
Atkaros nuo ryto iki 12-tos nakties. Geriausias patarnavimas.
2448 W. 47th St.
Tel. Virginia 1788
Sav. P. S. Pakštis

BERNARD PETKA'S
Vyry apėdai geros rufies ir vertės, puikių spalvų
4171 Archer Ave.
Netoli Richmond

RAMOVA LAUNDRY
(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgeport—ceinigas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

po 24 valandas į sąvaite. O kuomet Fordo dirbtuvėje darbas sumažėja, tai darbo sumažėjimas labai atsiliepią ir į viso šio miesto mažesnes dirbtuves, kurios dirba del pono H. Fordo automobilių reikmenis.

Martin Jayol, 72 metų senukas ir jo moteris Emelija 70 metų, gyvena 82 Kenilworth Ave. Neturėdami darbo nė pinigų, jie neturėjo nė ko valgyti. Jiedu prašė iš miesto labdarybės fondo kokios nors pagalbos, bet negavo ir jau senukai buvo 3 dienas nevalge. Martinas nuėjo į bažnyčią, kunigui pasipasakojo visas savo nuodėmes, suvalgė dievą ir išėjo lauk, — ant gatvės apalpo ir parvirto. Tada jį policija nuvežė į Receiving Hospital, ir ten jis policijai pasipasakojo savo ir savo moters likimą. Policijos viršininkai pridėjo pilną pintinę įvairaus maisto ir tuo labai pasididžiavo, kad alkaną žmogų pavalgydino syki ar du sykius.

Labdarybės fondo raštininkas A. F. Lewis gavo mėnesinės algos \$130, bet jis to fondo \$210,000 išeikvojo įvairiems savo reikalams. Be to, jis davė pašalpą 329 Fordo darbininkams, kurie dirbo pas Fordą po 24 valandas į sąvaite ir uždirbo ne mažiau kaip \$21 į sąvaite. Tačiau senukai mirdami badu negalėjo gaut pašalpos. Tai taip iki šiol buvo tvarkomas labdarybės fondas. Dabar kas dien vietiniuose dienraščiuose rašoma sieksniai straipsniai apie tą fondą.

NORINTIEJI NUSIFOTOGRAFUOTI

Mano Studijoje arba savo namuose, nėra skirtumo kur: SAVO SEIMYVĖS, VESTUVĖS, ŠEIMENIS. Taipgi atlieku visokių kitų fotografu darbus: turite 25 metų patirtimą.

Prašėkit iš anksto telefonuoti:
ENGLEWOOD 5840
P. CONRAD
730 West 62nd Street

Išparduodame Victor Radios, 8 tubų setai — specialiai Birželio mėnui
\$89.50
CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.
3621-23-25 So. Halsted St.

Ant Woodward Ave. pradėjo važinėti gatvėkariai, kurie eina į Zoologijos daržą ir į Royal Oak, Mich., Detroitaus priemiestį. Tikietas kainuoja iki 8 Mile Road 6 centai, o iki Royal Oak 12 centų.

Detroit miestas maitina 39,000 bedarbių šeimynų ir daug tukstančių pavienių, kuriems duoda šokių tokios užpės pasrėbti. Tačiau yra ir tokių, kuriems nereikėtų duot pagalbą, o jie gauna. Taipgi yra ir tokių, kuriems yra labai reikalinga pašalpa, bet jie negali gauti.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 116 kuopos sekamas mėnesinis susirinkimas įvyks sub- toj, birželio (June) 27 dieną, pirmą valandą po pietų pas draugus, A. F. Budvidus po num. 4094 — 9th St., Escorse Mich., Detroit priemiestyje. Todel yra butina pareiga visiems LSS, 116 nariams atvykti į susirinkimą, nes yra labai svarbių reikalų apsva- tyti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie LSS, 116 kuopos. Tų, kurie prita- ria socialistų idėjoms, yra bu- tina pareiga prisidėti prie ben- dro LSS, 116 kuopos veikimo ir sykiu darbuotis del geresnės darbininkų ateities.

Pas LSS, 116 kuopos sekre- torių galima užsiprenumeruoti arba atnaujinti "Naujienas" ir "Keleivį". Taipgi pas jį gali- ma gauti knygelių "Tėvynės Laukuose" ir "Kirkpikiai". Tos knygelės jau yra kaip ir išsi- baigusios ir kitur negalima jų gaut. Knygelės turi labai di- delės vertės.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas LSS, 116 kuopos raštininką F. Lavinską, 3932 B Street. — B. Dobilas.

Toronto, Ont.

Komunistų "Kermosius"

Birželio 14 dieną Toronto komunistėliai surengė pikniką. Nuvažiavau ir aš pažiūrėti to jų pikniko, bet apsirikau, —

NAUJAS IŠRADIMAS
Dabar jus galite skalbti savo drapanas be
VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groser- ninką LINC WASH.
Pardavinėjamas kvortinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdirbėjai
Linc Products Corp.
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

[Acme-P. & A. Photo]

P-lė Anne Lee Patterson, "Miss United States", laimėju- si tarptautiniame gražuolių konteste, Galvestone, Tex., ant- rą prizą.

vietoj pikniko radau "kermo- šių". Žiūriu, vienas ant bak- so pasilipęs paukščius parda- vinėja iš varžytinių, — tik rė- kin: kas daugiau, kad daugiau. Kitas "geras" knygas, trečias "bimbizmo apšvietos" siulina su nupiginta kaina.

Publikos buvo atsilankę ne visai mažai, bet pamatę tokią "rinką", traukė tuojau namo. Pasiliko tik mūsų "geri" dar- bininkai — dolerių viliotojai. Be to, dar buvo ir "pamoks- las". Užsoko barberis su kny- ga ant bakso, na, ir drožia ką jisai žinojo iš savo "kitros" galvelės. Liepė rašyti į Ko- munistų partiją ir poterių kal- bėti, kad Rusijos "rojus" nesu- grįžti. Aš liežuvį padėjęs ant lūpos klausausi, ar tik nepasa- kys: draugai, meskime tą pra- keiktą kapitalistų šalį ir trau- kim į "rojų". Bet to negirdė- jau. Aš manau, kad tą barbe- rį ir surišę nenuvežtų į tą jų "gerą rojų". Aš pamenu, kaip prieš porą metų turintys gerus darbus visai nesvajoję apie kokias ten idejas, o tik rito bačkutes "rudžio" ir gyveno, kaip "ponai". Kuomet dabar užėjo sunkūs laikai ir darbų neteko, tai tie vyrukai pradė- jo "progresuoti", nes jau nėra už ką to gero "štofo" pirkti. Jie dabar prisirašė prie "dar- bininkiško judėjimo". Aš ne- priešingas jų tam "judėjimui", jei jie savo "gerą" darbą dirb- tų. Bet tie "galvočiai" žiūri, kaip nors pakenkti kitom or- ganizacijom. Kaip tik pamato lapelius, kad "Jaunimo Sąjun- ga" ruošia Koncertą ar šokius, tai tie "kovotojai" griebiasi už darbo, — surengia kur nors šokius ir bėgioja po auzas, prašydami, kad ateitų į jų "ba- lių". Vėliau prisineša "štofo" ir tuština garažijų susirinkę ir tuo budu stiprina savo "dar- bininkšką" dvasią. Tai tokie mūsų "geri" komunistėliai ir

jų darbai. Aš manau, kad nieko bendro neturi šokiai su idėja. Aš turiu pasakyti, kad jų ne idėjinį darbą dirbate, ale chuliganišką. Taigi To- ronto komunistėliai, darydami pikniką, nedarykite "monki bizni", nes jei daugiau pasi- kartos toks "jomarkas", tai su- silauksite tik savo "čystos" pu- blikos. — A. J. L.

Toronto, Ont.

"Toronto čempionas"

Birželio 10 dieną Trinity parke, kaip lietuvių vadina lietuvių parke, įvyko mušty- nės. Toronto žinomas "spor- tas" Sakalys susitiko V. S. ir nieko nesakęs smogė į veidą bei suplėšęs siutą pabėgo, kaip šuo įkandęs.

Montreal ir kituose Kanados miestuose tas peštukas jau bi- josi pasirodyti už savo "ge- rus" darbus.

— Taip Aš.

Chicago Draugijų, Klubių Valdybos 1931 Metams

DRAGYSTĖS LIETUVOS DUKTE- RŲ Valdyba 1931 metais, Chicago, Ill.: pirm. Em. Milienė, 1030 Central Ave., Evanston, Ill., pirm. pagalb. P. Grigonienė, 3322 S. Union Ave., nut. sekr. A. Dudonienė, 7917 S. Harvard Ave., fin. sekr. Ant. Valancūnienė, 5929 S. Throop St., kontr. Ona Darskienė, 3018 So. Emerald Ave., kasos globėja, Marta Kizienė, 3232 S. Union Ave., izdi- ninkė Ur. Radzevičienė, 3347 So. Union Ave., maršalka Kaz. Astraus- kienė, 3343 S. Union Ave. Susirinkimai yra laikomi, kas trečią subatą, kiekvieno mėnesio, Mark White Parko knygynė.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS 1931 metų valdyba: pirm. T. Janu- lis, 3430 So. Morgan St., vice-pirm. Juoz. Bakšius, 3200 So. Lowe Ave., nut. rašt. Peter Killis, 3144 Auburn Ave., fin. rašt. A. Kaulakis, 3842 S. Union Ave., kasierius A. Zalatorius, 827 W. 33rd St., kontr. rašt. Jonas Stanaitis, 6918 So. Maplewood Ave. Susirinkimus laiko kiekvieną mėne- sią pirmą sekmadienį, 12 val. dienos, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 7:30 val. vakare.

ILLINOIS LIETUVIŲ PAŠELPOS KLIUBO valdyba del 1931 m. Jonas Bijanskas, pirm., 934 W. Marquette Road, Juoz. Antanaitis, pirm. pagel- bininkas, Adolph Kaulakis, nut. rašt., 3842 S. Union Ave., Frank Norkus, fin. rašt., 5959 S. Carpenter St., Ben. M. Burkus, izdininkas, 840 W. 33rd St. Susirinkimai atsiūna ko- žn mėnesį pirmame penktadienį, Chi- cago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 7:30 val. vakare.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLIUBO valdyba: pir- mininkas Juoz. Ruta, 3141 So. Hal- sted St., pagelbininkas Ant. Stukas, 841 W. 33 St., nut. rašt. Stan. Kunevičia, 3220 S. Union Ave., fin. rašt. Feliks Kaspars, 3534 S. Lowe Ave., kontr. rašt. P. Petraitis, 3228

S. Union Ave., kasierius Juoz. Račiū- nas, 3133 S. Halsted St., apieknai- kasos — B. Yenkauskas ir E. Blumas, sudžia W. Dulevičia. Susirinkimus laiko kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vakare, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

P. Paulauskas — teisėjo raštininkas. Susirinkimai atsiūna kas antrą ne- dēdienį kiekvieną mėnesį Chicago Lie- tuvių Auditorijoj.

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNŲ GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skau- dėjimą, ir taip visokių skaudėjimus (tik su roose).
Tukstančiai žmonės yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati averia au- rig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už peršvietimą.
Klauskite pas aptiekorius taip **DEKSNŲ NEW DISCOVERY OINTMENT.**
DEKSNŲ OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

Garsinkitės "N-nose"

Greitas Laivų Patarnavimas į Europą

Per Hamburgą Musų Moderniniais Laivais

HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitę. Taipgi reguliariai išplaukiami mūsų populiariausi kambariniai laivai:
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Prieinamos kainos
Tiesioginiai gelžkelių susisiekimai su Lietuva
Del informacijų kreipkitės į lokalius mūsų agentus

HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. MICHIGAN AVE., CHICAGO

Rusiškos ir Turkiškos Vanos 12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Daktaras

Kapitonas Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame Kase Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 26 METUS. NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas plivo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą krau- jo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nuga- roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti ne- galėjo jus išgydyti, atleikite čia ir peršvirkinkite, ką jūs jums gali padaryti. Praktikuoja per dangelį ausį ir išgydė tukstančius ligonių. Patarnavimas dykai. **OFISO VALANDOS:** Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St., kampaas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

PRANEŠIMAS

DR. A. J. BERTASH

praneša perkėlimą savo ofiso

756 W. 35th Street

Šiaurytinis kampaas So. Halsted ir 35th St.

Tel. Boulevard 5913 ir 5914

Valandos: 1-2 P. M., 6:30-8:30 P. M.

DR. S. NAIKELIS

praneša perkėlimą savo ofiso ir permainymą telefono į

756 W. 35th Street

Šiaurytinis kampaas So. Halsted ir 35th St.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

Valandos: 2-4 P. M., 7-9 P. M.

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

IRENE RICH
265

BORN BUFFALO, N.Y.
OCT. 13, 1894

AT SIXTEEN, FELL IN LOVE AND MARRIED

LATER HOLLYWOOD — AND EXTRA FOR VITAGRAPH

1918 — WITH EARL WILLIAMS IN — THE GIRL IN HIS HOUSE

LEADING LADY FOR DUSTIN FARNUM, IN — THE MAN IN THE OPEN —

SINCE HAS RECEIVED MUCH COMMENT —

GOOD IN — THEY HAD TO SEE PARIS — WITH WILL ROGERS

IN — MRS. D.F. BLACK — ENHORN — PLAYED IN — FATHER'S SON — ON YOUR BACK — AND MANY OTHERS

BY WESTPHAL

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$4.00 per year in Chicago
5c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienu mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvestose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:

Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

KOVA SU KRIMINALYBE

Butlegerių karalius Al Capone tapo suimtas ir apkaltintas. Jam grasina keletas metų sunkių darbų kalėjime už mokesnių nemokėjimą federalinei valdžiai ir už konspiraciją prieš prohibicijos įstatymą. Teisingumo departamentui atstovai surado tiek įrodymų prieš Al. Capone, kad jisai nebegalėjo nė išsiskirti iš prisipažino esąs kaltas. Birželio 30 d. teismas paskelbs jam bausmę.

Federalinė valdžia ir vietinė policija džiaugiasi, kad galų gale esąs suduotas mirtinas smugis "gangsterizmui" ir kriminalybei Chicagoje. Bet kažin ar ne per ankstyvas šis džiaugsmas?

Al Capone's karjera, gal but, yra sunaikinta, — nors ir tai dar negalima tikrai pasakyti. Capone veikė ne vienas. Jisai turi daug padėjėjų ir didelę organizaciją. Jeigu jam pasiseks paslėpti nuo valdžios didesnę dalį savo turto, tai jo suorganizuoti mašina nesustos ir jam sėdint kalėjime. Capone ir iki šiol mažai tesikišdavo į savo biznio smulkmenas. Jisai dažniausia gyvendavo Floridoje arba kur kitur, kuomet jo leitenantai vesdavo jo pramonę.

Tečiau, kad ir Capone's organizacija būtų sugriauta arba patektų į kitas rankas, jam atliekant savo bausmę kalėjime, tai butlegeriavimas, "gangsterizmas" ir kiti tos rūšies kriminalybės reiškiniai vargiai sumažėtų. Ją pagimdė tam tikros sąlygos, kurios susidarė ne vien Chicagoje, bet ir kituose Amerikos didmiesčiuose, įvedus prohibiciją. Capone's ir padėjėjų suėmimai tų sąlygų nė kiek nepakeičia. Jeigu slapta svai galų prekyba neužsiims "Scarface Al", tai ja užsiims kiti, kol tame biznyje bus pelno.

Norint tos rūšies kriminalybę panaikinti, reikia naikinti jos priežastis.

RENGIAMA VĖL LEISTI "APPEAL TO REASON"

Netrukus gal vėl pasirodys savaitraštis "Appeal to Reason", ėjęs prieškariniais laikais ir buvęs be galo populerus radikalėse darbininkų masėse. Jo cirkuliacija buvo milžiniška; specialės jo laidos budavo išplatintos milijonuose ekzemplierių.

Specialė "Appeal to Reason" laide, pašvęsta Meyer-Haywood gelbėjimui, 1907 metais, pasiekė 3,100,000 skaitytojų. Laida, kurioje buvo įdėtas Debso atsakymas Rooseveltui, 1909 m., buvo išplatinta 3,000,000 ekzemplierių. Per 1912 m. rinkimų kampaniją išėjo dešimt specialių "Appeal to Reason" laidų, viso 10,976,416 ekzemplierių.

Tas populerus socialistų savaitraštis, ėjęs Gifard mieste, Kansas valstijoje, turėjo didelį pasisekimą, kol jį redagavo Fred D. Warren. Kokios buvo kitos kliutys, pakenkusios jo gyvavimui, sunku pasakyti. Bet Warren'ui pasitraukus nuo "Appeal to Reason" vairo, jisai ėmė smukti ir paskui visai užsidarė. Milžinišką savaitraščio spautuvę su jos galingais presais išigijo Haldeman-Julius, kuris leidžia milijonais pigias knygas, parduodamas jas po 5 c. kiekvieną.

Dabar Haldeman-Julius susitarė su Fred D. Warren'u vėl atgaivinti "Appeal to Reason" ir atsišaukė į publiką, kviesdamas ją rašyti į "Appeal to Reason" armiją. Jeigu atsišauks ne mažiau, kaip 10,000 žmonių, norinčių skaityti laikraštį ir jį platinti bent per metus laiko, tai jisai pradės eiti. Jo metinė prenumerata bus \$1.00 bet keletui prenumeratorių užsirašant laikraštį kartu metinė prenumerata bus tik 50c.

Atrodo, kad tas sumanymas gali turėti pasisekimo. Dabartiniais nedarbo laikais atsirastų milijonai žmonių, kurie skaitytų smarkų, gyvai vedamą socialistinio krypsnio savaitraštį, kaštuojantį tik pusę dolerio per metus.

AMERIKA GELBĖS EUROPA

Po ilgo galvojimo Jungtinių Valstijų valdžia, galų gale, viešai pareiškė, kad ji tariasi su kongreso atstovais apie budus padėti šiai šaliai ir Europai atsigriežti nuo ekonominio krizės. Ji sakosi esanti ypatingai susirūpinusi Vokietijos padėtimi.

Tame nėra nieko netikėtino. Anksčiau ar vėliau

Dėdė Samas turėjo pradėti ką nors daryti, kad Europa, kuriai Amerikos bankininkai yra paskolinę tiek daug pinigų, visiškai nenuvirstų nuo koto. Visi manė, kad ne be reikalo dabar vieši Anglijoje išdo sekretorius Mellonas ir ketina aplankyti įvairias Europos sostines valstybės sekretorius Stimsonas. Spėjama, kad netolimoje ateityje bus sušaukta didžiųjų valstybių konferencija, kuri svarstys karo skolų sumažinimo ir kitokių klausimų, liečiančių Europą ir Ameriką.

Amerika, kad ir dar taip norėtų, negali stovėti atsiskyrus nuo pasaulio.

Apie Įvairius Dalykus

Aklųjų Švietimas

Keturi aklųjų periodai. — Aklųjų gerbimas. — Prieglaudų aklieji. — Steigimas aklieji mokyklų. — Aklųjų šriftas. — Tarp aklųjų randasi daug talentingų žmonių. — Vokietijos aklieji. — Aklieji gali dirbti ir fabrikuose.

Apie aklųjų švietimą vienas laikraštis rašo sekamai:

Aklųjų švietimo idėja yra nesena. Prieš 150 metų nebuvę akliesiems nei mokyklų nei knygų. Aklieji, anot vieno vokiečių aklųjų pedagogo aklųjų buklės apibūdinimu, pergyveno keturis periodus. Pirmas — aklųjų buklės periodas buvo verht — aklųjų gerbimo laikotarpis; antrasis — ernaehrt — aklųjų aprūpinimas tik maistu; trečiasis — belehrt — pradėdama akluosius šviesti, ir ketvirtas — bewehrt — akliesiems pripažįstamos lygios teisės visuose darbuose. Pažvelgus į aklųjų gyvenimo istoriją, mes tikrumej ir matome tuos keturis periodus.

Senų senovė graikuose buvo susidariusi nuomonė, kad aklieji esą ypatingomis dievų dovanomis apdovanoti. Juos laikė pranašais, žyniais. Visi aklieji buvo laikomi ypatingojo pagarbo. Ši į akluosius pažiūra buvo prasipletusi ir kitur. Juk ir Lietuvoje būta žymių dainių, vaidlių aklų. Ir Lietuvos istoriniuose pasakojimuose apie akluosius dainius, vaidlius atsiliepiama su didele pagarba. Tačiau ne visuose kraštuose ši pažiūra vyravo. Tuose kraštuose, kur buvo krepinama daugiau ir kur buvo kultūra dmesio, ten aklieji ypatingai buvo niekinami. O Sparto aklieji vaikai tiesiog buvo žudomi. Romos imperijoje aklieji buvo išmetami laukan ir paliekami be jokios priežiūros.

Keičiantis kulturai, keitėsi ir į akluosius pažiūra. Aklieji tampa visiškai pamiršti. Aklieji paliekami badui, skurdui, elgetavimui. Kai kuriuose kraštuose akluosius imta išnaudoti šlykšties darbams. Pavyzdžiui, Japonijoje aklosios mergaitės buvo atiduodamos paleistuvystės namams. Išgailėjus aukštesnei kulturai, pradėdama rūpintis aklųjų buklės pagerinimu. Aklieji tampa labdarybės objektu. Prasideda ernaehrt periodas. Pradėdama steigti akliesiems prieglaudas. Jau IV amžių Cezarijoje buvo įsteigta akliesiems prieglauda. Akliesiems buvo teikiamos privilegijos elgetauti, pavyzdžiui, kur buvo regentiesiems elgetamos uždrausta išmaldas rinkti, ten akliesiems buvo leista. Europoje pradėta daug vėliau panašios akliesiems prieglaudos steigti. Vieną iš pirmųjų tokių prieglaudų buvo įsteigta 1260 m. Paryžiuje. Ji dar ir šiandien tebevyvuoja. 1331 m. buvo įsteigta Londono garsi prieglauda "El-sing Hospital". Panašiu pavyzdžiu imta steigti ir kituose kraštuose akliesiems prieglaudos. Tos prieglaudos buvo teikiamos tik butiniams sąlygoms gyvybei palaikyti. Auklėjimo bei mokyimo reikalais visiškai nesirūpinta.

Niekieno neauklėjami, nemo-komi aklieji pradėjo ištvirkauti. Ir garsieji Paryžiaus labdarybės tikslais įsteigta prieglauda tapo ištvirkavimo ir elgetavimo židiniu. Aklieji eidavo į Paryžiaus gatves šlykščiausiais rūbais apsi-fenge ir nepadorias komedijas vaidindavo. Šis aklųjų elgesys sukėlė žmonėse nepasitenkinimą.

Ar šiaip ar taip tokia pažiūra ir toks aklųjų išlaikymas negalėjo patenkinti nei pačių aklųjų nei labdaringosios visuomenės. Pradėta galvoti aklųjų moralės buklės pagerinimu. Buvo įsakyta prieglaudas išlaikytiems akliesiems duoti kokio nors darbo. Apie aklųjų mokymą dar negalvota. Pratinant akluosius prie darbo, gimsta naujos idėjos — akluosius mokyti. Tų idėjų pirmtakas yra francuzas filantropistas Valentinas Haueg, gimęs 1795 m.

Valentinas Haueg, susipažinęs su filosofu Diderot'o raštais, su garsia jo laukų akla pianiste Maria Theresia von Paradis, ryžtasi akluosius per mokslo ištraukti iš šlykštaus elgetavimo. 1784 metais jis įsteigia akliesiems mokyklą. Iš pradžių jo idėjoms mažai kas pritarė, bet kai 1786 m. Kalėdų metu surinkęs savo geriausių mokinių, pasirodė viešai karaliaus rūmuose Versalyje, iš karaliaus ir jo dvariečių susilaukė nepaprastos pagarbos. Didžiausia senisacija. Aklieji — kurie iki šiol buvo laikomi vien tik elgetavimo profesijai tetinkamais, dabar skaito, rašo, groja, įvairius darbus dirba. Šis nepaprastas dalykas labai suinteresavo visuomenę. Staiga jo mokykla pagarsėjo visame pasaulyje. Napoleoniui Bonapartei uždarus šią mokyklą, Valentinas Haueg buvo pakviestas rusų caro Aleksandro 1 sudaryti aklųjų mokyklų planą. Jo pavyzdžiu imama steigti Vokietijoje ir kitur akliesiems mokyti mokyklos. Pradėjus akluosius mokyti, pasikeitė ir į akluosius pažiūra — belehrt periodas. Dabar į akluosius žiūrinama, kaip į galingiausią mokyklą rašto bei kokio darbo.

Valentinas Haueg davė pagrindą aklųjų mokslui. Dar nesukako lygiai 150 metų nuo aklųjų mokslo pradžios, o jau jų mokymas geroką pažangą padarė. Per šį trumpą laikotarpį aklųjų mokymas ir raštas įgavo pastovias formas. Iš pradžių aklųjų raštui buvo vartojamos iškiliosios lotyniškosios spausdinamos raidelės. Tas šriftas sudarė daug nepatogumų patiems skaitytojams, o be to, sunkiai parašomos. Ilgai išsilaikyti negalėjo. Pradėta tobulinti. Kai kuriuose kraštuose buvo įvestas trikampis šriftas. Vėliau supaprastintosios lotyniškosios abėcėlės pavidalu, paskiau Vokietijoje tasekelių sistemos pavidalu. Tačiau nei vienas nei kitas šriftas pilnai nepatenkino ir rašytojų ir skaitytojų reikalavimų. 1819 m. francuzų karininkas Brebier pramane įspausdinti tasekelių žymėti raštąženklus. Ta sistema patobulino ir pritaikė aklųjų raštui 1821 m. aklas francuzas Braille. Pats būdamas aklas, jis labiau suprato

[Acme-P. & A. Photo]

Prez. Hooveris ir jo žmona, o taipgi Indianos gubernatorius Harry S. Leslie Indianapolise, kur prezidentas laikė prakalbą

aklųjų rašytojų ir skaitytojų pagėdavimus ir sudarė nepa-keičiamą aklųjų šriftą. Dabar šis Brailles šešių tasekų sistemos šriftas vartojamas visuose kraštuose, tik kiekviena kalba sau prisitaiko atskirus savo kalboj tevatojamus raštąženklus. Tuo pačiu šriftu rašomi skaičiai ir gaidos.

Dabartinio laiku ir aklieji įpareiguojami kultūriniam darbu dirbti. Visuose kultūringuose kraštuose steigiamos akliesiems mokyklos. Vieno Vokietijoje tokių mokyklų yra 25. Iš jų viena yra Marburge, kurios mokyimo programa lygi universitetui kursui. To mokykloje per penkerius metus (ji įsteigta 1917 m.) studijavo 180 aklųjų. Iš jų 52 baigė aukštąjį mokslo: 7 teologai, 5 filosofai, 13 filologų ir 27 juristai. Lietuvoje randasi 1 aklųjų mokykla, Latvijoje — 1, Austrijoje — 6, Šveicarijoje — 4.

Praktikus į mokslo šviesą aklesius lauge, alsivėrė plati darbo dirva. Iki šiol visi aklieji beprasmiškai stumė savo gyvenimo dienas, be jokios sau geresnės vilties. Laukė iki mirtis pakirs jų vargingą gyvenimą. Dabar aklieji gyvena atgimimo laikotarpi, bewehrt periodą. Istorija parodė, kad ir iš aklųjų nemaža esama tiek protiniu, tiek fiziniu darbu produktingu. Esama nemaža aklųjų, kurie yra pasižymėję tai mokslo, tai kitose srityse. Buta nemaža kunigų, teologų, ypatingai Anglijoje. 18 amž. buvo pagarsėjęs Cambridge universiteto aklas matematikas profesorius Sounders-son, Newtono draugas. Sounders-son apako nuo rauptų pirmuose savo amžiaus metuose. Būdamas aklas, kaip matome, pasiekė aukšto išsimokslinimo laipsnio. Tawcet, apakęs 18 metų amžiaus, buvo paskirtas Cambridge universiteto politinės ekonomijos profesoriumi, vėliau parlamento nariu ir pagaliau Gladstone pašto direktoriumi. Jo sumanumu, pastas buvo pavyzdin-gai suvartytas. Miltonas apakęs parašė vieną iš žymiausių savo veikalų. Muzikos srityje irgi randame žymybių. Maria Theresia von Paradis buvo savo laiku žymi pianistė. Galing-turėjo didelio pasisekimo Londone. Daug kartų griežė žymiausiuose koncertuose su geriausiuoju tų laikų smuiklininku Joachimu. Vunderkindas austras Steinberg — turėdamas 10 metų — jau viešai koncertavo ir gerai išpildė apysunkius dalykus. Čia būtų galima paminėti visą eilę ir kitų sričių žymybių, sakysime, oftamologas Javal (Paryžiuje), daktaras Armitage, naturalistas Giberis, kuris sudarė vieną iš geriausių "Bitininkavimovadovėlių" ir kt.; bet tai būtų per daug skaitytojams nuobodu: visa litanią skaityti. Tačiau reikia pasakyti, kad ne visiems akliesiems pasiekia-mas mokslas ir ne visuose iš-

ugdomas talentas. Daugiausia aukšto išsilavinimo pasiekia tie, kurie turi ypatingai geras sąlygas. Kiti gi priversti ieškotis kokių pragyvenimo šaltinių.

Gana įdomią lentelę paduoda C. Strehl apie Vokietijos akluosius. Jo parodymais iš 2,814 aklųjų 86 užsiima mokslo profesijomis, 325 prekyba, 266 masazu, mašinėle rašymu, 1,185 amatais, 453 paprastu darbu, o likusieji 499 tebesimoko ar tebesigydo.

Iš pradžių manyta, kad akliesiems dirbtuvėse darbas neįmanomas. Už tai ir buvo tenkinamasi tik pramokius akluosius vieno kito amato arba patalpinus į vien aklųjų kolektyvinę šepečų ar kitų išdirbinių dirbtuvę. Pastaruoju laiku pradėta bandyti leisti akliesiems dirbti sunkius kompi-likuotus dirbtuvės darbus. Pavyzdžiui, Vokietijoje inž. Perl-sas, didžiulio elektros reikmenų fabriko direktorius, pradėjo priminti į fabriką akluosius karo invalidus. Iš pradžių jiems davė paprastesnius darbus, o vėliau komplikuotus, prie mašinų. Ir nuostabu, aklieji įgudę, neblogiau už regentuosius atlieka darbus. Perlo fabrike iš 4,300 darbininkų dirba 175 aklieji. Darbas akliesiems veikia teigiamai. Turėdami darbą, aklieji pasijunta lygiateisiais su reginčiais. Jie pasidaro judresni, aktyvesni. Kai kurie net pamiršta savo aklumą per darbą.

Iš paminėtų čia kelių iš aklųjų gyvenimo ir jų švietimo istorijų pastabų, darosi

aišku, kad aklųjų švietimas duoda daug naudos ne vien patiems akliesiems, bet ir visuomenei. Už tat dabartinio laiku Visuose kultūringuose kraštuose aklųjų reikalais susirūpinta. Įvestas akliesiems ir privalomas mokslas. Tik per mokslo tūrą pasiekiamas savarankumas. Savarankūs žmonės valstybei yra naudingi, ne-duoda nuostolių.

NAUJAS "Kultūros" numeris 5 atėjo. Galima gaut Naujienose. Kaina 45 centai.

No. 8 "Kovos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

AMERIKOS PILIETIS

Butina ir labai pagel-binga knygelė tiems, kurie nori tapti šios šalies piliečiais. Pamokiniai apie šios šalies tvarką, apie jos viršininkų rinkimus ir viską kas reikalinga prie šimto egzamenų rasiite šioj knygelėj lietuvių ir anglų kalbomis surašyta.

KAINA TIK 25 CENTAI

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Siųskite money orderį arba krasos ženkelius.

Garsinkitės "N-nose"

"Kodel Prarastas Vilnius"

parašė UNTULIS

Kiekvienas kas įdomauja ir kam rupi šiandien Vilnius turėtų perskaityti šią labai įdomią ir gabią parašytą knygelę.

TURINYS

- I. Kryžiuočių politika: kaip lietuvius krikštyti, kad jie neapsikrikštytų.
- II. Popiežių politika, lietuvius naudoja prieš stačiatikius, magometonus, protestonus ir eretikus.
- III. Bajorams: lenkų herbai, atlaidai ir nepalaujami karai, o valstiečiams — baudžiava ir dangus.
- IV. Kunigų fanatizmo politika — silpnina valstybę.
- V. Vargas miginol! Vargas lenkino.
- VI. Velniai, Raganos ir Teologai.
- VII. "Ponus gerus ir nekaltus į nevalę ima".
- VIII. Kunigai klupdo lietuvius prieš carą ir dvarą.
- IX. Tegu meldžias, vargsta ir vargdeniais miršta.
- X. Taip klydo Lietuvos neklaidingieji.

KAINA TIK 25 CENTAI.

Išleido Naujienų Bendrovė

Siųskit money orderį

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

Sako, Capone netikras bosas

Torio tyčia pasiuntęs Capone sėdėti.

Nauja įdomi versija pasigirdo, būtent kad Capone nėra tikras gengsterių kralius, bet tikrasis esąs Johny Torio, tas kurs pirmasis pargabeno Capone į Chicago už pastumdėlį, tai yra girtuokliams iš salinų mėtų ir kam reikia apskulti. Torio buvęs pasitraukęs iš "biznio" dėlto, kad Morano gengė jį buvo smarkiai įbaudžiusi; Torio pasitraukdamas pats palikęs Capone savo vietą.

Dabar užėjus "depresijai," Torio atvažiavo iš savo rezidencijos Floridoj ir po ilgų konferencijų su Capone, įsakė Caponei prisiimti kaltes už visus 5,000 kaltinimų ir eiti į kalėjimą "biznio" ir gengsterių labui. Torio už tai žadąs rizikuoti savo kailį už tolimesnį gengės biznį. Tas versijas dalinai patvirtina ir autoritetai.

Kaip Sobieskis nuo pačios puštaliatą saugojo

Vakar areštuotas Peter J. Sobieski, 45 metų nuo 37,000 W. 64th st. už tai, kad susitikęs policistą jis išsiėmęs revolverį iš kelių kišenio ir neva bandęs įdėti į kitą kurį kišenį. Teisme paklaustas, jis aiškino, kad nenorėjęs šaudyklės palikti namie, kad patiradusi nesusiėmė; bet policistas vėl aiškina, kad Sobieskis puštaliatą išėmęs taip, lyg būtų norėjęs į jį šauti. Teisėjas dėl viso padėjo jį po \$13,000 bondsu.

"Druskininkai" žada nupirkt Chicago

Salt Lake City vaizbos buto investicijų komiteto pirmininkas Ben Redman vakar atsiuntė Chicago majorui Cermakui tokią telegramą: "Laikraščiai pranešė, kad jūsų miestas yra nusigvenęs (broke). Kiek jūs norite už tai kas dar liko? Mes turime gan pinigų investimentams ir sutikume nupirkti Chicago miestą ir paversti jį savo priemiesčiu."

Salt Lake City vaizbos buto direktoriai tą telegramą autorizavo.

Keturi banko viršininkai apkaltinti

Keturi Roosevelt Bankers State Bank viršininkai, trys iš jų broliai, patraukti į kriminališką teismą pas teisėją

Joseph Burke už pasinaudojimą. Tie yra Samuel Flower, buvęs prezidentas; Alexander Flower, buvęs pirmininkas ir Frank Elower, direktorius, ir Louis Frank, kasierius.

Gengsterių mašinpuškes vėl barška

Du vyrai pašauti, vienas turbut mirtinai, gengsterių naujame kare iš kulkosvaizdžių užvakar naktį ties salinu ant 1137 West 69th st. Susišaudymas įvyko tarpe dviejų gengsterių automobilių. Uždurtieji abu pabėgo sveiki. Į gengsterių ugnies tarpą pataikė svertimas automobilis, kurį kulkos 5 vietose pervėrė.

Sužeistieji yra James Janis, 32 m. nuo 5514 Blackstone ave. ir Thomas Norton nuo 7039 Throop st. Janis suvarsčtytas 12 šuvinias.

Spėjama, kad susidarė nauja gengė po to kai Capone pradėjo taisyti po teismus.

\$5,000,000,000 paskola seksis

Amerika išpirks 5 milijonų paskolą su pėrviršiu, skelbia jos sumanytojai ir palaikytojai. Hearsto planą su ta pa-

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokyti 50c ar daugiau, kad gauti gerą dantų pasta. Listerine Tooth Paste, didelis, tūlas, paruoštas, už 25c. Jis valo ir apsaugo dantis. Be to galite atsutaipinti 25c už kurtuvę, kurią naudodami, išsisaugote nuo kurtuvės. Lambert Pharmaceutical Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

skola pagerinti depresiją, pradeda paremti didesnis skaičius žymesnybių.

! pražuvęs

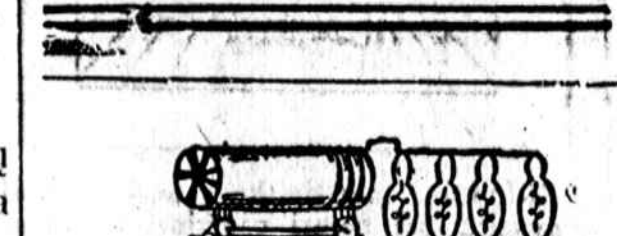
Daugelis pirmųjų išpuodžių dažnai esti sugadinama kokiū nors mažu iš pažiūros daiktu.

[AI yra pluktu jeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktukas gali neįleisti jums eiti pirmyn.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jis noroms ar neporoms turės ta kaip užmetimą tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantų pasta, valo dantis nuo buvusių. Musu chemikal pagaliau surado sustatą kurs ištikro išvėsis nedraskydamas dantų emalės — tas sunkus uždavinys pagaliau tapo išrištas.

Didelė tuba Listerine dantų tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmaceutical Co., Saint Louis, U. S. A.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Modernioka Kopyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

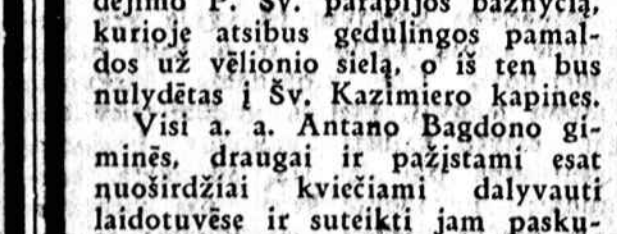
Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkite elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso valandos: nuo 10 rto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlioj nuo 10 rto iki 1 po piet.

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži kopyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvis, viešose miesto ir miestelių dalyse. Modernioka kopyčia yeltui.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabių išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

SIUSKIT, PER NAUJIENAS PINGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

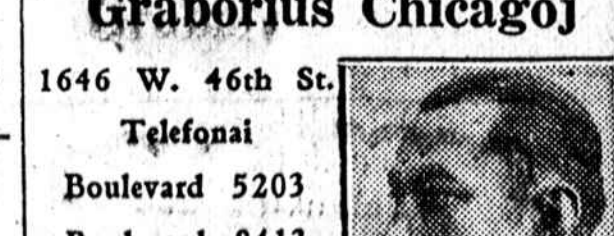
Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Musų patarnavimas laidotuvis ir kokiame reikale visuomet esti pažiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Modernioka Kopyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Kopyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži kopyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvis, viešose miesto ir miestelių dalyse. Modernioka kopyčia yeltui.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabių išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

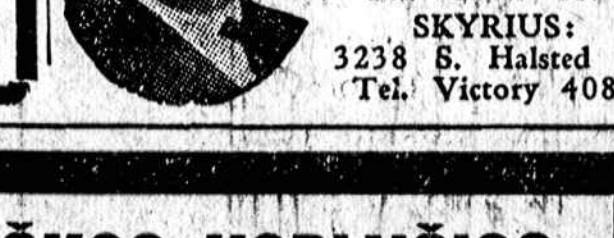
ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Graboriai S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvis kuopigaliaus. Reikale mieldžiū atsilaukti, o mano darbu busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Musų patarnavimas laidotuvis ir kokiame reikale visuomet esti pažiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Modernioka Kopyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Kopyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži kopyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvis, viešose miesto ir miestelių dalyse. Modernioka kopyčia yeltui.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabių išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

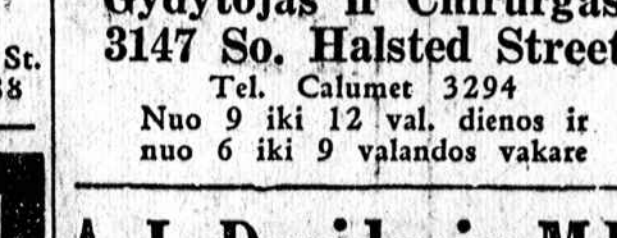
ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną, 7:10 valandą vakare 1931 m., sulaukęs pūsės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šilalės par., Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anukę, du brolius ir Juozapą ir gimines. o Lietuvoj vieną seserį.
Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Moteris, Sūnai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažika, Tel. Yards 1138.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 1931 m., Deming, New Mexico, sulaukęs 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Kiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiuk, dukterį Lillian, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerę Stanislovą ir gimines.
Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1106.
Laidotuvis įvyks utarinkė, birželio 23 dieną, 8 val. rytė iš Eudėiko koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdono giminės draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliudė liekame.
Vyrai, Vaikai, Seserys ir Giminės.
Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

Lietuviai Gydytojai
Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS

CHICAGOS ŽINIOS

Sako, Capone netikras bosas

Torio tyčia pasiuntęs Capone sėdėti.

Nauja idomi versija pasigirdo, būtent kad Capone nėra tikras gengsterių karalius, bet tikrasis esąs Johny Torio, tas kurs pirmasis pargabeno Capone į Chicago už pastumdėlių, tai yra girtuokliams iš salinių mėtų ir kam reikia apskult. Torio buvęs pasitraukęs iš "biznio" delto, kad Morano gėdž jį buvo smarkiai įbaigdęs; Torio pasitraukdamas pats palikęs Capone savo vietoje.

Dabar užėjus "depresijai", Torio atvažiavo iš savo rezidencijos Floridoj ir po ilgų konferencijų su Capone, įsakė Caponei prisiminti kaltes už visus 5,000 kaltinimų ir eiti į kalėjimą "biznio" ir gengsterių labui. Torio už tai žadą rizikuoti savo kailį už tolimesnį gengsė biznį. Tas versijas dalinai patvirtina ir autoritetai.

Kaip Sobieskis nuo pačios puštaliatą saugojo

Vakar areštuotas Peter J. Sobieski, 45 metų nuo 37,000 W. 64th st. už tai, kad susitikęs policistą jis išsiėmęs revolverį iš kelių kišenio ir neva bandęs įdėti į kitą kurį kišenį. Teisme paklaustas, jis aiškino, kad nenorėjęs šaudyklės palikti namie, kad pati radusi nesusiėmę; bet policistas vėl aiškina, kad Sobieskis puštaliatą išėmęs taip, lyg būtų norėjęs į jį šauti. Teisėjas dėl viso padėjo jį po \$13,000 bondsu.

"Druskininkai" žada nupirkti Chicago

Salt Lake City vaizbos buto investicijų komiteto pirmininkas Ben Redman vakar atsiuntė Chicago majorui Cermakui tokią telegramą: "Laikraščiai pranešė, kad jūs miestas yra nusigvenęs (broke). Kiek jūs norite už tai kas dar liko? Mes turime gan pinigų investicijoms ir sutikume nupirkti Chicago miestą ir paversti jį savo priemiestiu." Salt Lake City vaizbos buto direktoriai tą telegramą autorizavo.

Keturi banko viršinininkai apkaltinti

Keturi Roosevelt Bankers State Bank viršinininkai, trys iš jų broliai, patraukti į kriminališką teismą pas teisę

Joseph Burke už pasinaudojimą. Tie yra Samuel Flower, buvęs prezidentas; Alexander Flower, buvęs pirmininkas ir Frank Elower, direktorius, ir Louis Frank, kasierius.

Gengsterių mašinpuškes vėl barška

Du vyrai pašauti, vienas turbut mirtinai, gengsterių naujame kare iš kulkosvaizžių užvakar naktį ties salinu 1137 West 69th st. Susišaudymas įvyko tarpe dviejų gengsterių automobilių. Uspulcieji abu pabėgo sveiki. Į gengsterių ugnies tarpą pataikė sveltinas automobilis, kurį kulkos 5 vietose pervėrė.

Sužeistieji yra James Janis, 32 m. nuo 5514 Blackstone ave. ir Thomas Norton nuo 7039 Throop st. Janis suvartytas 12 šuvis.

Spėjama, kad susidarė nauja gengsė po to kai Capone pradėjo taisyti po teismus.

\$5,000,000,000 paskola seksis

Amerika išpirks 5 bilijonų paskolą su pėrviršiu, skelbia jos sumanytojai ir palaikytojai. Hearsto planą su tą pa-

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokėti 50c ar daugiau, kad gauti gerą dantų klijų. Listerine Tooth Paste, kuris padidina dantų stiprumą, valo ir apsaugo dantus, iš kurtos valio ugnies ir piktinimo ar ka kito. Lambert Pharmacal Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

ANTANAS BALČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 20 dieną. 7:10 valandą vakaro 1931 m. sulaukus pusės amžiaus, gimęs Tauragės apskr. Šilalės par. Indijos kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Mortą, 2 sūnus — Antaną ir Prancišką, 2 dukteris — Marijoną Kasten ir Elzbieta, žentą Stanislovą, vieną anuką, du brolius — Povilą ir Juozapą ir gimines, o Lietuvoj vieną seserį.

Kunas pašarvotas, randasi 3417 Auburn Ave.

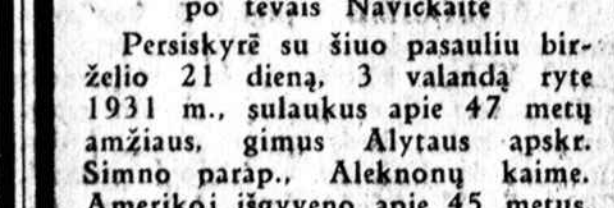
Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 25 dieną, 8 val. rytė iš namų į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ant. Balčiaus gimines draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Moteris, Sunai, Dukterys, Broliai, Zentas, Anukė ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius S. P. Mažeika. Tel. Yards 1138.

AMELIA MAŽRIMIENĖ
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 21 dieną. 3:30 valandą iš ryto 1931 m. sulaukus 41 m. amžiaus, gimus Rietavo parapijoj. Telsių apskr. Paliko dideliame nuliudime vyrą Adomą, 1 dukterį Skolastiką, 1 sūnų Stanislovą, 2 seseris — Julijoną Bružinę ir Marijoną ir gimines, o Lietuvoj 4 seseris — Grasiolę, Petronėlę, Liudoviką ir Kazimierą.

Kunas pašarvotas, randasi 3926 W. 111 St.

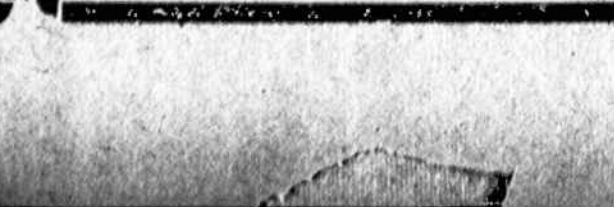
Laidotuvis įvyks trečiadienį, birželio 24 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į St. Kristinos parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Amelios Mažrimienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Vyras, Vaikai, Sėgerys ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius J. F. Radzius. Tel. Victory 4088.

PETRONĖLĖ MANKIENĖ
po tėvais Navickaitė

skola pagerinti depresiją, pradeda paremti didesnis skaičius žymesnybių.

pražuves

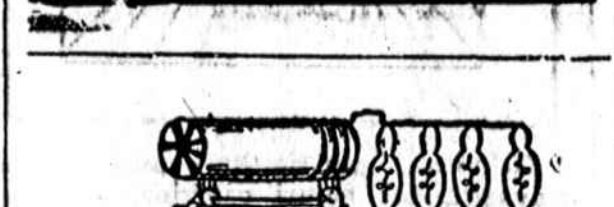
Daugelis pirmųjų išpušiu dažnai esti sugadinama kokiū nors mažų iš pažiūros daiktų.

Tai yra plūku įeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktas gali neįsiti jums riti pirmyn.

Pavyzdžiui, įeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar neporoms turėsitės ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantų tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikai pagaliau surado sustata kurti tikroje šveičia nedraskydamos dantų emalės — tas sunkus uždavinys pagaliau tapo išristas.

Didelė tuba Listerine dantų tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413

1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčija Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Koplyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3191

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai

718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvisė visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvisė patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų išdirbystės.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174

SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Laidotuvisė patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741.

ANTANAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną. 1931 m. Deming, New Mexico, sulaukus 40 metų amžiaus, gimęs Utenos apskr. Anykščių parap. Kiskelių kaime. Paliko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Juozaitiūtę, dukterį Lilią, sūnų Richard, 5 brolius — Joną, Danielių, Petrą, Alfonsą ir Mateušą, seserį Veroniką, švogerką Stanislovą ir gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 4447 S. Fairfield Ave., Lafayette 1196.

Laidotuvis įvyks utarninke, birželio 23 dieną, 8 val. ryto iš Eudeikio koplyčios ir Nekalto Prasiidėjimo P. Sv. parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Bagdonos gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Moteris, Vaikai, Broliai, Sesuo ir Gimines.

Laidotuvisė patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741.

4 MODERNIŠKOS KOPYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ ir NAKTĮ
Mes visuomet teikiame širdingą, simpatinę ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.
J. F. EUDEIKIS & CO.
JUSU GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

SIUSKIT PER NAUJIENAS RINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Graboriai

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvisė ir kokiame reikale visuomet esti gėžingingas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413

1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčija Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Koplyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3191

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai

718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvisė visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvisė patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų išdirbystės.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174

SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Laidotuvisė patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741.

Graboriai

S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvisė kuopigaliau. Reikale mēdžiū atsiūkti, o mano darbu busite užganėdinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Lietuvės Akusėrės

Vidikas-Lulevičienė AKUSERKA

3103 S. Halsted St.
Telefonas
Victory 1115

Valandos: nuo 8 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE

6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skausmo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priešingai teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrų, para-dančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiamai ir mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Graboriai

S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvisė kuopigaliau. Reikale mēdžiū atsiūkti, o mano darbu busite užganėdinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Lietuvės Akusėrės

Vidikas-Lulevičienė AKUSERKA

3103 S. Halsted St.
Telefonas
Victory 1115

Valandos: nuo 8 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE

6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skausmo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priešingai teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrų, para-dančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiamai ir mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Graboriai

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
Valandos: 1-3 ir 7-8
Sėdomis ir nedėliomis pagal sutartį. Rezidencija 6628 So. Richmond Street

Telefonas Republic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 dienų.

Telefonai dieną ir naktį Virginia 0036

Dr. Susan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. Sėdomis ir nedėliomis pagal susitarimą. Ofiso Tel. Lafayette 7337

Rez. Tel. Hyde Park 3395

Lietuviai Gydytojai

DR. J. P. ASHMECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1588 Milwaukee Ave.
(kampus North ir Damen Aves)
Tel. Brunswick 8281
Užam. Kėtv. ir Subatomis Ofiso valandos: 1-3 ir 7-8 p. m. Nedėliomis pagal susitarimą

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENTA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

SVARBI ŽINUTE
DR. M. T. STRIKOL
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkėlė abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare. Nedėlioj pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820

Namais:
6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118
Valandos: 6-8 vakare
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted St.
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2-4 po pietų
Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas

4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 10 ryto iki 8 vakaro. Residence Phone Hemlock 7691

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas

4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez

Tarp Chicagos Lietuvių

Iš 18 apylinkės

Jonas Burbulis sunkiai susirgo. Doktoras Biežis padarė operaciją šv. Kryžiaus ligoninėje. Draugai ir pažįstami, malonėkite aplankyti ligonį, ypatingai naumiestiškiečiai. Ligonis eina sveikin, nors ir labai sunkią operaciją turėjo, yra pilna viltis kad pagys.

Joną galima lankyti nuo 9 val. ryto ligi 9 vakaro, šv. Kryžiaus ligoninėje, privačiame rume No. 300.

Parapijonas.

Mt. Greenwood

Dėkavoja meilė nuširdžiai visiems, kurie dalyvavo laidotuviuose Kazimiero Jonkaus birželio 17 d. ir suteikė jam pagalbą patarnavimą ir atsisveikinimą.

Kazimiero kunas tapo palaidotas šv. Kazimiero kapinėse amžinai ilsėtis pilkoje žemėje. Nuliudę liekame moteris ir duktę. Niekuomet nebegrįši prie mūsų tėveli, bet mes ankščiau ar vėliau pas tave pareisime. Lauk mūsų ramybėje.

Tariame širdingą ačiū giminiams už gražias gėles. Taip pat Joniškėčių Kliubui, kurs atsiuntė gražų vainiką ir apmokėjo velionio pomirtinę. Joniškėčių Kliubo daugelis narių dalyvavo laidotuviuose.

Taip jau tariame širdingą ačiū Simono Daukanto Draugijai, kuri prisuntė grabnešius. Ačiū grabnešiams už nuvežimą Kazimiero į jo ramybės vietą.

Gražus burys mašinų palydėjo. Joniškėčių Kliubo vien buvo 10 mašinų. Joniškėčių lydėjo visa Kliubo valdyba. Ir likusiems gyviems lengvesnė širdis, kuomet draugai tiek nuširdumo parodo.

Liekame nuliudę, Elena Jonkuvienė, duktė Ona, švogerys Valantinas ir Giminės.

Marquette Park

Išviko atostogoms

K. Mačiukas, kuris turi "Real Estate" biznį, adresu 6812 So. Western Ave., praeitą pirmadienį su savo šeima išvyko į Wisconsin valstiją, praleisti kokias dvi savaites atostogoms. Kartu išvyko ir p-lė Elena Kriaučiūnaitė, pamatyti Wisconsin ežerus ir pasigėrėti vasaros gražia gamta.

Dabar Mačiukas rašo iš

Jie niekad jos nekviečia

Ar jus žino, kodėl ji buvo nepageidaujama? Ji pati nežinojo. Halitosis (dvokias kvapas), draugijos klaida, kurios niekas neatleidžia, buvo priežastis. Jums nėra reikalo turėti halitosis. Gerkite plovimą su Listerine tuojau su naikina dvokiantį kvapą ir sustabdo įdegimą. Vartokite jį kasdien. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

LISTERINE
pašalina halitosis
Užmuša 200,000,000 perų

[Acme-P. & A. Photo]

Mrs. Amelia Earhardt jutnam prie autogyro orlaivio, kuriuo ji nupuolė žemėn birž. 12 d. prie Abilene, Tex.

Rhinclander, Wis. kad turis labai gerus laikus. Oras ir gamta tiek malonus kad negalys atsigėrėti. Be to, iš ežero pagauna daug žuvų, ir naudotis turis daugiau ne kad Real Estate biznyje. Rep.

SPORTAS

Šiandien risis Karolis Požėla

Šiandien Mills stadione, 4700 Lake St., įvyks ristinys po atviru dangum. Ristynėse dalyvaus Hans Steinke, Jim McMillen, Clinkstock ir kiti. Vieną įdomiausių porų bus Karolis Požėla ir Nazareno Poppi. Poggi yra jaunas italų ristikas. Jis yra tvirtas ir gana greitas. Todėl galima tikėtis, kad Požėlos su juo ristinys bus įdomiausias. — N.

Kiek ir kokius darbus chicagiečiai dirba

1,558,949 turi naudingus užsiėmimus.

Kuo chicagiečiai verčiasi ir koks skaičius ką dirba, paduoda cenzo biuras.

3,604 žmonės užsiima žemdirbyste; 225 dirba miškuose; 1,221 mineralų gamyboje.

Manufaktūra ir mechanika industrija turi nuolatinių darbininkų 624,951; biznis (trade)

COOK with KRAFT American Cheese

It melts to a smooth and creamy sauce. And what flavor! A rich, time-mellowed flavor that only "cheese curing" can give.

Try it for rarebits, sauces for vegetables, baked dishes, toasted sandwiches. Your grocer has Kraft American Cheese. Order today.

menomis bendrai dirba 247. Bankuose dirba ir brokerių darbe 34,836; insurance ir real estate 39,436; automobilių agentuose ir filling stotyse 13,708.

Garų ir gatvių gelžkeliuose dirba 86,279 žmonės; paštuose 12,593. Telegrafu ir telefonuose 32,124. Garažuose ir aliejaus stotyse 12,191. Gatvių taisyme ir valyme 6,538. Transporto ir komunikacijoj 30,764.

Pasilinksminimo vietose 18,721, ir kitokiose profesinėse ir pusiau profesinėse vietose 92,749. Viešbučiuose, restoranuose 71,956; skalbyklose ir prasyklose 23,639; namų darbuose 91,653.

ATSIKRATY-KIT LIGŲ PERU

Leiskite Zonit išvalyti susikimšusias atmatas, išvalinti pirus, nepileisti ligų. Labai naikinantis pirus. Raminantis plėves

MADOS MADOS MADOS

2968 — Vasarinė suknelė su švarku. Ją galima dėvėti be švarko kada šilta ir su švarku kada pasidaro šaltiau. Tai labai praktiška suknelė. Sukirptos mios 16, 18, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisijusti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakytu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos, Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No
Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGŲ LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Duoda dykai laivo Europą paveikslą

Šioje laidoje telpa specialis apgarsinimas, kuriame North German Lloyd linija pasiūlo visai dykai fotografuoti paveikslą buvusių milijonierio laivo Europą. Kurie skaitytys nori pasiūlyti šio pasiūlymu, iškirptę kuponą ir pasiųskite jį Lloyd linijai.

Kiekviena moteris kuri nori gražiai apsirengti, bet neturi gėdintai pinigų, kad nusipirktų naujausios mados rūbus, gali MADŲ KNYGA nusipirkti pati pasiūti sau gražiausius rūbus už pigią kainą. MADŲ KNYGA kainuoja tik 10 CENTŲ, o paternos kurį išsirinko sau suklei tik 15 centų.

Taip bus pigiau ir smagiau. Rašykite tuojau į Pattern Departmentą

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJIENAS
Galima gauti pas
A. F. STANEVICZE
3451 S. Wallace St.

PRANEŠIMAI

West Pullman S. L. A. 55 k. namams. Šiuo metu praeitą, kad persikliau į naują vietą. Tad su mokesčiais ir kitais reikais kreipkitės: A. Statkus, 656 W. 120th St.

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos
MOKYKIS BARBERYSTĖS AMATO
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street

KALBEK ANGLISKAI!
NEŽINYSTĖ IR VARGUS GALIMA SUDAUŽYT TIK PER MOKSLĄ!
Amerikos Lietuvių Mokykla yra vienintelė anglų kalbos ir mokslo įstaiga Amerikoje. Čia mokina kiekvieną žmogų lengvai, greitai, gražiai-taisyklingai rašyti kalbėti, valdžios įstaigose, krautuose, pas daktarą, advokatą, teismuose; nurodomo kaip pas dirbtuvės bosą prašyti darbo; išaiškina taisykles mašinėse rašyti, stenografuoti, skaitliuoti, taip pat prirengiami prie pilietystės, ir daug kitų mokslo paslapčių atidengiami. Už mokslo mokesčius dabar žymiai sumažinta. Mokykla atdaro dienas ir vakarais. Pradėkit mokytis šiandien!

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Financial
Finansai-Paskolos
REAL ESTATE BONAI PERKAMI, PARDUODAMI ir įkainuojami; geriausia cash kaina.
C. L. STRAUSS INVESTMENT COMPANY,
1416 Forman State Bank Bldg., Franklin 5664

KADA SKOLINATĖS PINIGUS
Pirma—Skolinkitės iš užtikimos firmos, kuri turėjo chicagiečių pasitikėjimą ir prielankumą per 28 metus.
ANTRA—Imkite paskolą bile sumoj iki \$300 ant jūsų algos ar rakandų.
TREČIA—Pasirinkite tokį atmokėjimo planą, kuris jums yra parankiausias.
KETVIRTA—Nepadarykite klaidos. Šaukite

T. B. WARD
8 S. Dearborn St.
Room 612 Tel. Randolph 2060

PINIGAI skolinti ant žėrų ir bonų. Taipgi Real Estate bonai perkami ir įkainuojami. P. A. CASWELL, 100 W. Monroe St. Tel. Franklin 3495.

TUOJAUS paskoliname ant automobilių, rakandų ir algos.
WEST HIGHLAND LOAN CO.
7848 S. Ashland Ave. Tel. Stewart 8815

CLASSIFIED ADS.

Financial
Finansai-Paskolos
CASH UŽ BONUS!
Pilnos informacijos mielai suteikiamos. Rašykite, telefonuokite ar ateikit.
BONDS REALIZATION TRUST
134 N. La Salle St.
Room 316 Tel. Sate 4030

SKOLINAM PINIGUS
ant pirmų morgiečių
Kreipkitės pas
JOHN KUCHINSKAS
2221 W. 22 St.
PERKAME Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus. Kas norite parduoti, kreipkitės į Naujienas, Box No. 1258.

Business Service
Biznio Patarnavimas
9x12 KAURAI
Domestic \$1.75
Gyvūnais ir spalvos atspindinamos

Nieko nemam už pasiūlymą ir pristatymą ant \$5 ar daugiau orderio. Dykai apsauginas nuo kaurai. Jūsų kaurai bus apdrausti mūsų žinioje. Geras darbas garantuojamas.
PENSACOLA 7983
CRYSTAL CARPET CLEANERS
Dirbt., 4420 Elston Ave., prie Montrose

CHAMBERS ROOFING CO. — Senas darbas mūsų specialybė. Visas darbas garantuojamas. Dykai apsaikivimas. 2630 Wallace St., tel. Victory 0943.

LUMBERIS 30 iki 50% nuolaidos. Wall board 3, stogai \$1, durys \$1, garza durys \$2. Garažai ir remodeliavimas. Išmokėjimas. Atsada 7 iki 7, nedidėj 9 iki 1. ABBOTT LUMBER CO. 5201 W. Grand Ave., Berkshire 1321.

DUMAN
SHEET METAL & ROOFING WORKS
Stogininkai ir Blekoriai
Visokios rūšies blekų dirbiniai ir stogų dengimas. Žemiausios kainos. Darbas garantuojamas.
3552 So. Halsted St.
Šaukite Yards 0385

Automobiles
AUTOMOBILIŲ PIRKEJAMS IR SAVININKAMS
Pirmą pirkimo naujo karo, žirdingai prašau atsiųskite ir pamatyti naujus 1931 NASH automobilius su vilniais, motorais, automatikais, įtaisymais, sport Royal tekiniais ir kitais išbulimais, kokius tikėtai NASH taip gali įrengti už tokias, prielankas kainas.
BALZEKAS MOTOR SALES
4080 Archer Ave.
Lafayette 2082

Furniture & Fixtures
Rakandai-Įtaisai
NEPIRKITE rakandų iki jus nepamatysite penkių kambarių gražius rakandus, 2 kaurai, lempos, elektrinius radio, kurtinos ir t. t. Privatiška šeiminai turi parduoti tuojau. Tik 11 savaitių vartoti. Parduosime atskirai.
6328 S. Mozart St.

Nudažyti debesis su saulės šviesa ir elektrinėmis
REFRIGERATORIŲ
Kam pirkti ledą kuomet jus galite nusipirkti garantuotą elektrinį Refrigeratorių už \$59.50 ir augi.
ALLIED REFRIGERATORS SALES
1735 Jackson
1401 W. Randolph
6081 Broadway Edgewater 1800

BARGENAS.—Hoover vac. cleaner su atk. \$15, ger. stovy. Englewood 7640

PRIVERSTAS aplėsti savo gražų apartamentą, galima ir renduoti; gražūs seklyčios, miegamojo ir valgomojo kamb. setai, elektr. radio, vac. valytojas, kėdės, lempos, indai, kurtinos, dreipsai ir t. t. Parduosiu visus arba atskirai greitai pardavimui. 6730 S. Aberdeen St., Englewood 1162.

Atimti elektriniai refrigeratoriai. \$40—kol jų išteks.
RELIABLE REFRIGERATOR CO.
3253 Ogden Av. Rockwell 7540

PARDAVIMUI elektrinis vakumo valytojas, kaip naujas \$10. Prospect 5339

RAKANDAI už didelį paaukojimą. Valg., mieg. seklyčios setai, radio, kaurai, kėdės. 5042 W. Washington Boul., Tel. Columbus 4180.

PARDUOSIME pigiai 5 kambarių moderninius rakandus—seklyčios seta, du 9x12 Wilton kaurus, 9 šm. valgomojo riešuto seta, 2 miegamojo riešuto setus, lempas, radio, bady grand pianą, kėdes, dreipsus ir firankas. Taipgi atskirai. 7816 S. Marshfield Ave., 1st apt., tel. Triangle 4146.

Miscellaneous
Įvairūs
MAIN BUS DEPOT
St. Louis \$3 Detroit, \$3
Žemos kainos. Vios linijos
10 busų pernamų, pigiai.
Vidutn. storis 232 N. Clark St.
4640 South Park Ave. Drexel 8080

FURNISU rąstai ir malkos. Gerą kietą medžiu malkos bekrėms. Patarnavimas kaina. Tel. Prospect 6393.

KARPENTERIO, plasterio, muro, kaminių taisydamas. Darbas garantuojamas. Žema kaina. Dykai apsaikivimas. Tel. Diversy 8775.

AUTOMOBILIŲ mekanikas ekspertas lietuvis, seniausias Chicagoj, pigiai taisyja jūsų namuose. Lafayette 1329.

For Rent
PASIRENDUOJA štoras tinkamas del barbernės ar kriaučių šapos. Šiame štoro barbernė buvo per 9 metus. Pigi rėnda. Kreipkitės į štorą.
3267 So. Halsted St.

PASIRENDUOJA barbernė. Pigi rėnda.
752 W. 33 St.

RENDAI 4 kambarių flatas, maudyntės. Randasi 3329 Auburn Ave., Savininkas, 3341 So. Halsted St. Tel. Prospect 3938.

Personal
Asmenų Ieško
Juoletį industrinį, spagnol pašalinami ant viasos. Latvių viešoje odo išdirimai.
SOUTH-PARKWAY LAB.
403 E. 61 St.
Normal 5303
Valandos 9 a. m. — 5 p. m.

MES PALIUOSUOSIME JUS NUO SKOLŲ
Sulgi mūsų originalio visoj šaly žinomo plano, indoruojamo ir rekomenduojamo žymiausių biznierių, samdytojų ir ekonomistų, kurie tik A. J. KAM "SKOLINTI NUO PETRO. KAD ATMOKĖTI POVILUI?"

Visą savo skolą paverskite į mėnesinį planą, su modeliu tikrai vienolei vietoje. Išvengkite alurį aprašintimo, gaminių, labai greitų kolektivimų.
Nesidžia skolintis: nereikia užstatu; nereikia pasirašyti; nėra "red tape"; jokia suma nėra del mus per maža ar per didelė.
Mes telam mažą kainą už patarnavimą ir išsuntinimą.
AMERICAN AMORTIZATION CO.
Suite 440 30 N. La Salle St.

MASAZAS per diplomuotas masażistas. 1520 S. Wabash Av., Victory 5091, Room 2.

ŠVEDIŠKAS Masażas ir Garo Maudynės. 6624 So. Halsted St., Telefonas Englewood 6425.

H. O. STONE CO.
Fairmont Apartments
Bondholderiai mineto apart., 4845-51 N. Lincoln Street
prisiųskite savo vardą ir adresą
Bond Holderių mingui
M. Benson, 348 S. Homan Ave.

PATENTAI išgaunami, lengvi išm., knygelė dykai; prakt. išradimai, finansuojami parduodami. H.J. Sanders, 536 S. Clark st.

Help Wanted—Male-Female
Darbininkų Reikia

REIKALINGA 25 PARDAVEJAI
Vyrai arba merginos, patyrimas nereikalingas, galima uždirbti nuo \$5 iki \$10 dieną.
Kreipkitės
3352 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Business Chances
Pardavimui Bizniai

AR JUSŲ BIZNIS PARDAVIMUI?
Jei taip, tai mes turime cash pirkėjas, kurie galbūt to ir pagėdys. Greitas, konfidencialus patarnavimas pirkėjams ir pardavėjams. Mūsų specialybė roofing houses, so stoty ir garažai. Tel. Del. 9426, Mr. Ryan, Rm. 003, 619 N. Michigan Ave.

PARDAVIMUI Shoe repairing shop. Turis parduoti ir trumpą laiką, nes svarbių reikalų verčiamas išvažiuoju į Lietuvą. Parduosiu pelningą dirbtuvę už prieinamą kainą. Del platesnių informacijų rašykite.
Box 1311,
Naujienos.
1739 S. Halsted St.

PARDAVIMUI drabužių valymo ir kriaučių šapa, garų šildoma, karitas vanduo, 4 kambariai pagyvenimui užpalko. Garantuoja, kad daro gerą biznį. Parduosiu pigiai, nes apleidžiu miestą. 4440 Archer Ave., Tel. Virginia 2555.

PARDUOSIU restoraną už cash, arba mainysiu į automobilį — bargenas, pasikubinkite. 4108 Archer Ave. Tel. Lafayette 5107.

PARDUODU bučernę ir grosernę su mažu namu. Tel. Lafayette 8780

PARDAVIMUI gerai įrengtas ir pelningas restoranas arba ieškau pusininko. 2701 W. 35 St.

PARDAVIMUI kriaučių štoras, valimo ir taisyimo, su visais naujais įrengimais, tik už pusę kainos.
4501 So. Wood St.

Real Estate For Sale
Namai-Žemė Pardavimui

Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE
Perkam, parduomam, mainom namus, lotus, farmas, biznis vietas, visokios rūšies. Nėra skurmo aplinkai ir kas yra at kas yra. Perka, parduoda, žad mortgage ir parupinam 1 ir 2nd mortgage lengvomis lūgomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

MODERNIŠKAS 2 flatų murinis, 4 ir 5 kambarių, aliejum šildomas, kiekvienas kamb. saulėtas, gėra transportacija, 1 blokas Humboldt Park, \$9,500. Kreipitis 1024 N. Spaulding Ave., 1 flat.

PARDAVIMUI kampinis 2 flatų, 5 ir 5 kamb., karštu vandeniu šildomas 2 karų garažas, 1901 S. 49 Ave., 5 minutes žjimo į Western Electric Co. gėra transportacija.